

goed in de hand, prettig gebonden
en toch detectief

Paul Haenen

Steye Raviez

THRILLERS & DETECTIVES

Redactie en Administratie: Lorentzplein 33, 2012 HJ Haarlem. 8e jaargang, nummer 3, juni 1988. Prijs f 4,75.

EEN DOMINEESDOCHTER VOND EEN LORD

De misdaadboeken van Dorothy L. Sayers

Misdaad en vele rollen op blz 20

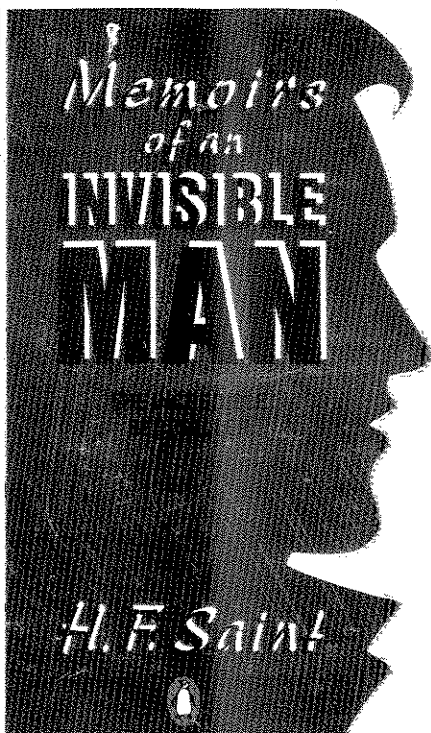
Omslagverhalen

Zelf kunnen vliegen, dat heb ik altijd gewild. Onzichtbaar zijn voor anderen kwam pas op de tweede plaats. Ik kon me nooit goed voorstellen hoe het precies werkte. Was je alleen voor anderen niet te zien of ook voor jezelf? Ook de vraag of je wel of niet door muren heen kon lopen hield me bezig. Dat blijkt bij meer mensen het geval te zijn, bij voorbeeld bij Harry F. Saint. Deze pseudonieme auteur is de schrijver van *Memoirs of an Invisible man*. In Amerika werd dit boek een groot succes en de filmrechten zijn voor een recordbedrag verkocht. Hoe hoofdpersoon Nick Halloway als onzichtbare man vertolkt zal worden is mij vooralsnog een raadsel.

De Engelse Penguin-uitgever heeft voor de titel twee verschillende lettertypes gebruikt om extra de nadruk te leggen op *INVISIBLE MAN*, een typografisch minder geslaagde oplossing. Om hetzelfde effect te bereiken kun je ook gebruik maken van een klein en een groot corps, van smal of vet, van cursief of Romein. Maar alstublieft, blijf in dezelfde letterfamilie. Om de ondertitel 'The incredible bestseller' in een andere letter te zetten, daar is niets op tegen.

Verder alle lof voor de ontwerper van het bureau 'Accident'. Hij is er op een slimme manier in geslaagd een suggestie van onzichtbaarheid mee te geven door het profiel van de (onzichtbare) held als het ware te onthullen door het zilver van het profiel van een met een grijs tint ingevulde achtergrond te voorzien.

Bruna brengt de Nederlandse vertaling uit onder de titel 'Herinneringen van een

onzichtbare man'. Ik vraag me af of het niet beter was geweest om vast te houden aan de 'memoires' in plaats van 'herinneringen'. Het omslag vind ik door de kleur en het lettertype lelijk, hoewel de vondst om de onzichtbaarheid te suggereren erg aardig is en technisch fraai is uitgevoerd. De ontwerper Leo van der Helm heeft simpelweg de hele hoofdpersoon weggelaten door het stansmes te hanteren. De vorm ontstaat uitsluitend door de afwijkende

kleur van de pagina achter de omslag. De lezer kijkt letterlijk door de man heen. Bovendien lijkt het alsof de figuur een aura bezit, of zijn dit de sporen van radio-activiteit, hetgeen zou duiden op de omstandigheden waaronder Nick Halloway onzichtbaar is geworden?

Steye Raviez

ABONNEMENT

Thrillers & Detectives is verhuisd naar Haarlem dat bekend staat als een van de veiligste steden van Nederland. Mensen die ze er niet willen worden van oudsher met kokend pek begoten, maar nieuwe abonnees wordt geen haar gekrenkt. Als u het girobiljet met f 19,90 t.n.v. Verzendboekhuis De Thriller te Haarlem laat zien, wordt u meteen doorgelaten. U ontvangt dan ook nog vijf maal per jaar al het nieuws over het misdaadboek.

Hollandse Nieuwe

De politieman als mens

Achter elke agent steekt een mens lijkt de boodschap van debutant Roel Bossink, pseudoniem van een auteur die onbekend wenst te blijven. Het verdriet van Meijers. (Het Spectrum 24,90) verhaalt over een moord in een niet nader genoemde stad. Een man wordt met doorgesneden keel en afgesneden lid in zijn eigen bed aangetroffen. Zijn vrouw ligt een kamer verder in een diepe slaap. Rechercheur Arend Smith (inspecteur?) en zijn mannen gaan uiteraard op zoek naar de dader, maar lijken er veel meer in te slagen om aan te tonen dat de maatschappij raar in elkaar steekt, de menselijke aard vele verschijningsvormen kent en dat het leven van een politieman afzien betekent en pinaren. De opzet maakt het boek nogal rommelig en verwarrend. Maar een debuut moet je met een zekere mildheid lezen en tegelijk moet je proberen te schatten of de auteur hoger, sneller en verder kan komen. Wat mij betreft hoop ik dan op minder sentiment en meer een politieteam à la McBain en Sjöwall en Wahlöö. (Deze keer een zeven) (TC)

Moord is geen kinderspel van Jackie Laurens (Zwart Beertje, 8,-) is alweer het veertiende boek van onze Nederlandse Agatha Christie, die goed schijnt te verkopen. Niet geheel onbegrijpelijk als je van een provinciaals sfeertje houdt, waarin de mensen niet echt slecht zijn en de voornaamste dagelijkse bezigheden bestaan uit het uitlaten van de hond. De plaatselijke Bromsnor is geëvolueerd tot een echte politieman die zich bedient van de modernste technieken en ook in de provincie laten mensen wel eens een steekje vallen, dus is er volop werk aan de winkel. Dit keer betreft het de moord op Conny Kevelaer, een zich vervelende huisvrouw, die dus aan de drank is. Er zijn allerlei verdachten, er is een wapen en er zijn sporen. Niets staat dus een snelle oplossing in de weg, maar hoofdinspecteur Erik Jager wordt op het verkeerde been gezet. Het kan allemaal best als Mevrouw Lourens niet zo'n omslachtige stijl had. Een beetje voortvarend geschreven en wat minder honden zou het verhaal ten goede komen en we zouden met de helft van het aantal pagina's toekunnen. Er is kennelijk niet genoeg leed in de provincie, maar ik blijf toch maar in de grote stad wonen. (Toch wel een aardig boekje dat wel een zeventje verdient). (KtK)

Zou dit Roel Bossink kunnen zijn?

I'll make him an offer he can't refuse

Geachte redactie,

Hierbij stuur ik u de 8e catalogus van mijn antiquariaatje 'De Terechte Kronkel'; een catalogus die – hoe fraai op zich ook uitgevoerd – u wellicht nauwelijks belang zal inboezemen. Op 't gebied van de misdaad heeft deze catalogus dan ook weinig te bieden: slechts de nummers 2 t/m 5 betreffen verschillende uitvoerin-

gen van de enige detectiveroman van Simon Carmiggelt: 'Johan Justus Jacob' – een crimineel slecht boek, zoals u ongetwijfeld bekend is.

De reden waarom ik u toch deze uitsluitend aan Simon Carmiggelt gewijde catalogus toestuur is om uw aandacht te vestigen op de aankondiging op de achterzijde.

In voorbereiding... catalogus 9: misdaadliteratuur van Nederlandse schrijvers', staat daar te lezen.

Inmiddels is die voorbereiding al vergevorderd. De verwachting dat binnen 2 maanden catalogus 9 verzendklaar ligt, is zeker gerechtvaardigd. De inhoud zal bestaan uit rond de 350 items betreffende de Nederlandstalige misdaadliteratuur.

Men kan de catalogus bestellen door f 3,70 (= f 2,50 voor de catalogus plus f 1,20 porto) over te maken op gironummer 5624740 ten name van 'De Terechte Kronkel' te Amsterdam.

Zodra catalogus 9 van de drukker komt, zal hij gezonden worden aan het adres dat op de overmakingsopdracht vermeld staat. F. de Jong, Pb 70118, Amsterdam.

TROFEE VAN DE GROTE JURY
Onderscheiding voor het beste Vlaamse misdaadverhaal verschenen in 1987 dit jaar voor JOHN VERMEULEN

De bekende Antwerpse auteur JOHN VERMEULEN werd zopas door de leden van de Grote Jury verkozen als laureaat voor de TROFEE VAN DE GROTE JURY 1988 voor zijn roman 'SOLORACE' (uitg. Het Spectrum). Door het uitreiken van de jaarlijkse Trofee voor het beste Vlaamse moord-, speurders-, spionage-, misdaad- of thriller verhaal willen de leden van de Grote Jury de aandacht vestigen van het publiek zowel als van de uitgevers op een genre dat wel populair is maar in eigen land weinig of geen onderscheidingen telt.

Een recent onderzoek heeft nochtans uitgewezen dat ook in Vlaanderen heel wat detectivero-

In dit Nummer

Schrijven is niet alleen zweten en zwoegen. Lees de nieuwsbrieven uit Engeland en Amerika en constateer dat de champagne en het Amstelbier rijkelijk vloeide. Waar blijft de drankmagnaat die Nederlandse schrijvers wil sponsoren?

De politieroman heerst in de Nederlandse misdaadlectuur, maar wat heerst er bij de politie. Een ding is zeker, het zijn tegenwoordig echte mensen en geen dooie dienders.

Lees in het korte verhaal hoe je geld kunt verdienen met schrijven. De uitgever draagt echter duidelijk niet alleen het risico van het vak.

Agatha Christie schreef tot aan haar dood, maar Dorothy Sayers hield op met detectives om zich aan het Woord Gods te wijden. Agathie Christie werd oud en stierf in haar bed, Dorothy Sayers viel voor haar staatspensioen in een oude bontjas dood neer. Er gebeurden wel meer rare dingen met haar. Lees het

profiel van de moeder van Lord Peter Wimsey die zo graag ook zijn vriendin had willen zijn. Lees ook wat Robert Barnard van het bedriegelijke talent van Christie vond.

Misdaadboeken worden steeds dikker en sommige recensenten moeten al een trui thuis laten om de vakantiekofter dicht te krijgen. Er is weer vreselijk veel smerigheid in de wereld, en in navolging van Ludlum willen diverse schrijvers het daarover uitgebreid met u hebben. Dat het begeren van de vriendin van je vrouw tot problemen leidt is voorstelbaar, maar mag je tegenwoordig ook geen mooie wagen meer hebben? Zie Werk van Buitenlanders, Made in UK & USA en Kort Amerikaans.

Kon je jezelf maar onzichtbaar maken. In 'Omslagverhalen' staat hoe ontwerpers dat probleem aanpakten.

Wilt u bij correspondentie letten op het nieuwe adres van Thrillers & Detectives?

mans werden en worden gepleegd die niet altijd naar juiste waarde worden geschat, maar niettemin een boeiend onderdeel van onze nationale literatuurgeschiedenis vormen.

De juryleden hadden dit jaar de keuze te maken uit zes titels verschenen in 1987, waaronder het essay van Prof. Mandel 'Uitgelezen Moorden' (uitg. Leseil) dat mag gelden als het eerste kritische essay over misdaadliteratuur door een Vlaming gepleegd, alsook de recente 'novelisation' van de tv-reeks 'Langs de kade' door Libera Carlier (uitg. BRT).

Voor verdere inlichtingen zich wenden tot Danny De Laet, p/a Pothoek 21, 2008 Antwerpen of bellen naar NV Perexma 03/231 47 90

In het tijdschrift ZEFIER, een Belgisch kwartaaltijdschrift voor literatuur treedt in nummer 9 (1e kwartaal 1988) Danny de Laet ook weer op. Een groot gedeelte van het tijdschrift bestaat uit een **DOSSIER over de Vlaamse misdaadroman**. Chris Vandenbroucke geeft een overzicht van de laatste tien jaar en interviewt ook Bart Holsters die met zijn debuut **Blokje om, hoekje om** de Havankprijs van Uitgeverij Bruna won.

Een exemplaar van het blad kan men krijgen door overmaking van 200 Bfr op (Belgische) girorekening 001-1669512-24 van Zefier, Plantenstraat 34, 3500 Hasselt. Andere vormen van betaling accepteert men niet, staat er heel streng bij. Ook geen cash?

Van de bovengenoemde Chris Vandenbroucke (Ev. Carpentierlaan 15, 8500 Kortrijk, België) komt de volgende vraag:

Reeds geruime tijd ben ik het spoor aan het volgen van een **Belgische spionne** die na W.O.I. naar Engeland emigreerde, daar met een officier huwde en zestien spionageverhalen schreef. Ik zou graag hebben dat U een zoekertje plaatste waarin ik naar die zestien in het Engels geschreven spy novels van **MARTHE MCKEN-**

NA vraag (gepubliceerd tussen 1931 en 1955). Eventuele informatie over die vrouw is heel welkom.

Specialisten op het gebied van crime en detective fiction zoeken gebonden Engelse/Amerikaanse uitgaven van o.a. Eric Ambler, M. Allingham, H.C. Bailey, Anth. Berkeley, Nicolas Blake, ... Josephine Tey, S.S. van Dine, Henry Wade, Cornell Woolrich/W. Irish. Ook oude pockets van deze schrijvers gezocht. We stellen het op prijs zoeklijsten te ontvangen, zowel op het gebied van Engelse als Nederlandse detectiveschrijvers. Crime from A'dam. Nieuwe Prinsengracht 82*, 1018 VV Amsterdam.

Uitgeverij SJALOOM is een misdaadreeks voor de jeugd begonnen, de Pandora-reeks. **MES IN DE RUG** was de eerste titel die uit het Zweeds werd vertaald. **MOORDSPEL IN HET BOS** heet de tweede titel die aan de beschrijving te oordelen uit het Amerikaans is vertaald.

Meer inlichtingen zijn te krijgen bij de uitgever: Boothstraat 3, Utrecht. Tel. 030-732424.

Het aantal antiquariaten dat zich met misdaadboeken bezig houdt lijkt zich uit te breiden. In Amsterdam is ook gevestigd: Warren Lee, Bookdealer, Balthasar Floriszstr. 17, 1071 TZ Amsterdam. Tel. 020-793175. Bulletin nr. 1 is er verschenen met een opgave van gebonden Engelstalige crime fiction.

Beste redactie,

Ik vond T&D nr 88/2 wat magertjes en weinig actueel. Jammer!

Ik miste bijvoorbeeld de nieuwe thrillers van **William Bayer** en **Len Deighton**. Bijgesloten een recensie van beide nieuwelingen uit NRC Handelsblad van maart j.l.

In de boekhandel kocht ik de nieuwste van John (In the heat of the summer) Katzenbach: **The Traveler**. Ik moet er nog aan beginnen, maar ik heb er nu al veel vóórplezier van.

Overigens: de laatste vier boeken van Hans Neber liggen voor f 3,95 per stuk in de ramsj. (Gezien bij Scholten Boekhandel, Groningen). Ook in de toekomst veel succes met T&D!

L. v. Eyck, Planetenlaan 228, 9742 JH Groningen.

T&D kan helaas (nog) niet alleen van abonnee-inkomsten bestaan en heeft ook inkomsten uit advertenties nodig. Als die tegenvallen moeten we soms de omvang terugbrengen en dat gebeurde vorige keer.

Gebonden Engelse Boeken bespreken we eigenlijk nooit. Deighton en Bayer komen aan de beurt als ze in pocket verschijnen of in vertaling. We vinden dat we de lezers een groter plezier doen boeken te bespreken die te koop zijn voor een min of meer gewone portemonnaie.

De bespreking van **The Traveler** is helaas bij de productie verloren gegaan. De recensent (BV) kon nog wel zeggen dat hij het een hopeloos boek vond dat minstens de helft van de 400 pagina's te lang was en waarin een vreemde Odyssee door de USA wordt gemaakt. Het haalde dus niet bij **In het heetst van de zomer**, het boek waarmee Joop van Tijn nog op de achterkant van T&D wilde. (TC)

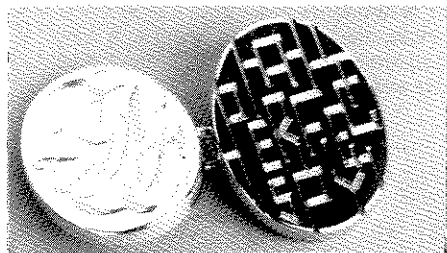
Wie verschaft mij informatie over pseudoniem **FRANCIS WALLACE?** (Van Bud Sagen-dorf?) *House name?* Ca. 1960 verscheen van zijn hand bij de 'N.V. Internationale Roman-uitgaven' te Groningen **De man met de zwarte hoed**; oorspronkelijke titel **Little Hercules**. Deze verm. Amerikaanse editie staat trouwens al jaren bovenaan op mijn *want list*. Anybody out there? ... Ik denk dat ik hier een niet onaardig sleutelromannetje in handen heb met als setting de hectische wereld van de dagblad-strip. Kom op, hard core-fans, kijk 'es effe in jullie archieven. Ik moet dat boekje hebben! (Van Francis Wallace weet ik overigens niet meer, dan dat hij in 1947 als Bantam-pocket no. 133 **Kid Galahad** publiceerde, 14 jaar later verfilmd.)

Anton Hermus, Postbus 19017, 3501 DA UTRECHT, 220588

Gezocht het boek **A study in terror** door? Verder zoek ik boeken van **Hans de la Rive Box** en **Herman Middendorp**.

Tevens heb ik een aantal oorspronkelijke detectives aan te bieden, vraag dus lijst aan. Klaas Vanderspoel - Henri Dunantlaan 81, 9728 HC Groningen - Tel. 050-255791 (liefst na 17 uur).

In zijn nieuwsbrief **BRITSE MISDAADGOLVEN** vertelt Leo Harris over de manchetkopen van John le Carré. Hierbij een foto van dit presentje. Lezers die de initialen DJMC zien staan in plaats van JLC hebben gelijk. De auteur heet in werkelijkheid **David John Moore Cornwell**, vandaar.

Werk van Buitenlanders

Sex & Drugs

Mrs. Pollifax, een dame van middelbare leeftijd die af en toe een klusje opknapt voor de CIA, is ondanks haar zwarte band karate een vreselijk tutje die in **Mrs Pollifax en de Gouden Driehoek** (Zwart Bertje, 8,-) geheel verdiend in een genant slechte plot terecht komt. Ze staat op het punt om met haar man Cyrus met vakantie naar Thailand te vertrekken, als de CIA haar verzoekt daar een pakje in ontvangst te nemen. Het lijkt een simpel karweitje, maar samen met Cyrus raakt ze in wilde avonturen verwickeld.

Het draait allemaal om drugsmokkel en de banden van de drugsbaronnen met belangrijke politieke figuren in dit gebied, waarvoor de CIA een hevige belangstelling heeft. Een oude vriend van Cyrus, die jaren geleden is verdwenen en al lang is opgegeven, duikt plotseling als Boeddhistische monnik op en een broer van een verdachte CIA-man zwerft ook in de buurt rond. Dankzij het kordate optreden van Mrs. Pollifax krijgt de drugshandel een klap te verduren die ze niet snel te boven zullen komen. (Een vijf) (Hko).

Vijf sterren kreeg Joseph Hansen van het duo Ross/Sjöwall voor zijn boek **Blue Movie** (Het Spectrum, 1990). (Oorspronkelijke titel: **Skinflick**). Net als in Hansens vorige boeken (o.a. **Fadeout**, **Death Claims**, **Troublemaker**) is de openlijk homoseksuele verzekeringsman Dave Brandstetter de *private eye*. Dit keer komt hij terecht in het milieu van fanatieke Christenen, allemaal lid van de Bond van Wederopers en actief in de weer tegen de heersende zedeloosheid. Een van de leden wordt nota bene voor zijn eigen huisdeur aangetroffen met een gebroken nek. Brandstetter komt er na heel wat gewroet achter dat 's mans leven minder onberispelijk was dan zijn geloofsgenoten dachten. De Wederdoper bleek bijzonder gecharmeerd te zijn van jonge meisjes en stal om aan die behoefte te voldoen pornoblaadjes uit de winkels die hij samen met zijn kornuiten in de strijd tegen de zedeloosheid overviel. Alles ging goed, totdat zijn vrouw erachter kwam dat hij ook nog een verhouding had met een vijftienjarig porno-sterretje. (Een dikke zeven) (RK)

Ludlum & Co

De **Icarus intrige** is het zoveelste produkt van Robert Ludlum (Luitingh, 34,90) dat als **The Icarus agenda** in dezelfde tijd in de Amerikaanse gebonden uitgave ver-

scheen. Zoals gewoonlijk heeft Ludlum geen maat kunnen houden en een boek van ruim 650 pagina's op de markt gegooid. Het valt duidelijk in twee delen uiteen. Het eerste deel behandelt de bezetting door terroristen van de Amerikaanse ambassade in Oman, waarbij het Congreslid Evan Kendrick een hoofdrol speelt. Het tweede deel gaat over het in het geheim pousieren van Kendrick als kandidaat voor het Amerikaanse presidentschap.

Het eerste deel is bijna niet te pruimen. Het is onhelder en volkomen onduidelijk waarom wie wat doet. Het tweede deel is veel leesbaarder en laat meer de Ludlum zin zoals we die zo graag lezen. Het triestmakende van het boek is verder de corruptie die in de USA iedereen van hoog tot laag lijkt te bevangen. Kendrick is bijna de enige uitzondering. Hij wordt er overigens niet aardiger door. Een ongelijk werkstuk is het dus. (Een zes) (WV).

Een Amerikaanse senator heeft zich met list, bedrog, intrige en chantage in record-

tijd omhoog weten te werken tot kandidaat voor het vice-presidentschap. Zijn vrouwelijke persagent, een blonde, knappe, slanke en intelligente jonge vrouw, is de stuwende kracht achter die carrière. Bij een aanslag op een Nicaraguaanse rebel-lenleider raakt de senator gewond. De dader blijkt door de CIA ingehuurd. Twee politieagenten moeten de moord oplossen en worden daarbij vrolijk gehinderd door de FBI, de CIA en politieke machthebbers. Ook de persagente heeft met een en ander van doen, want ze blijkt zelf ooit in een ver verleden te Nicaragua haar mannetje gestaan te hebben. Hier hebben we zo'n beetje de basis voor een Ludlum-achtig avontuur, de macht van de media en ook sex en perversiteiten een rol spelen. Echt niveau heeft **De Favoriet** van Steve Sohrmer (Luitingh, 34,50,) niet, maar het verhaal zou een prima film kunnen worden. Als het niet zo dik was, 450 bladzijden, 4,5 cm dik, zou ik het zeker voor de vakantiekoffer aanbevelen. (Een 7). (MB)

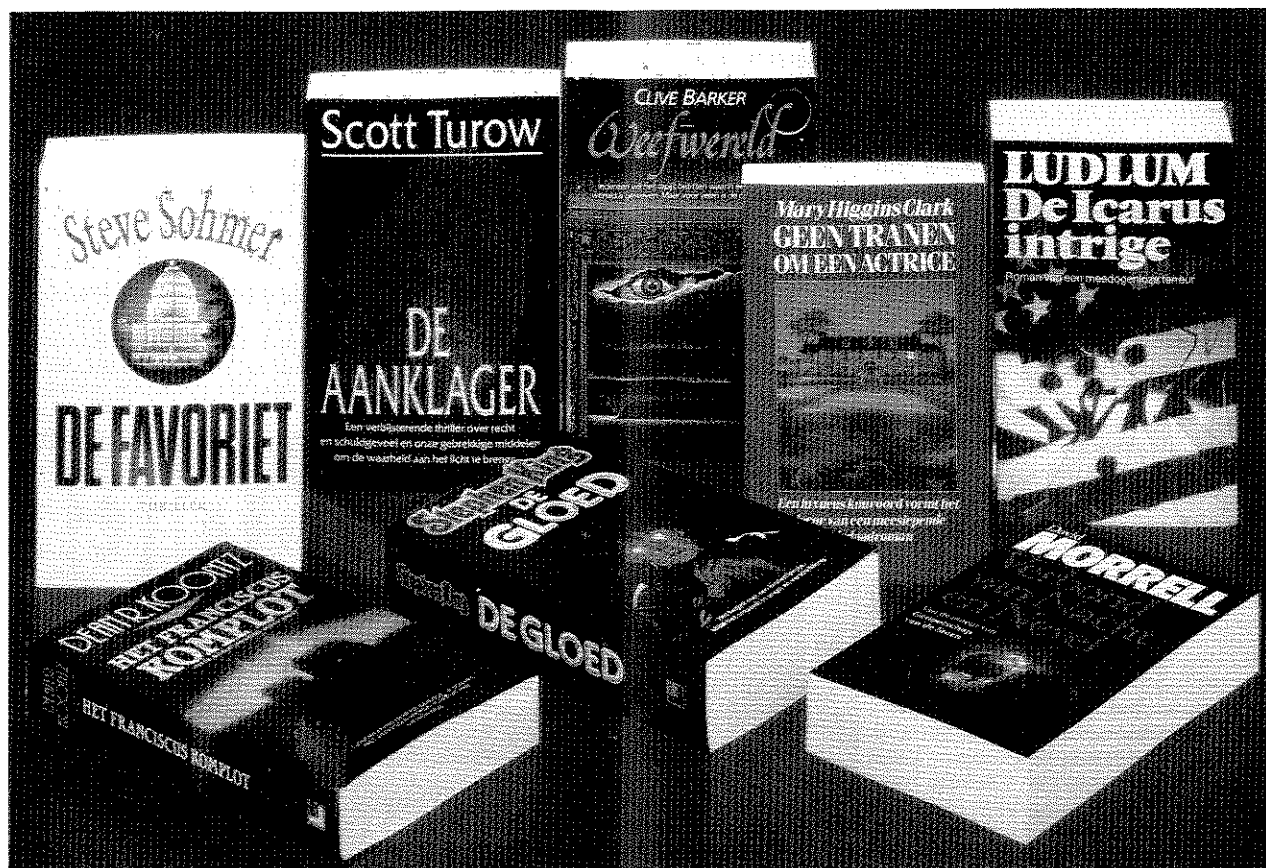
MOORDDADIGE BOEKEN!

Ellis Peters De kille maagd, De eenzame bruid, Het vege lijf, Het gemene gewas. Uitstekende middeleeuwse detectives met de monnik broeder Cadfael in de hoofdrol. f 17,90 per deel (vanaf volgende week in de boekhandel). Na **Alistair MacLean**, **Colin Forbes**, **Hammond Innes** en **Desmond Bagley**: Nieuw in de serie Superspanning en avontuur! **Gerald Seymour** Koud vuur en De jager en zijn prooi (Harry's game) f 19,90 per deel. Alweer een spannende avonturenroman van **Colin Forbes**: Noodweer f 19,90. Eerder verschenen van **Colin Forbes**: Doelwit 5, De belegerde baai, Dodelijke delta, Eindstation Bern, Lawine express, Staatsgeheim en Het Stockholm komplot. **Ted Allbeury** Steekspel in Moskou Actuele spionage-roman! f 22,50 (vanaf volgende week in de boekhandel). **Len Deighton** Spion van gisteren '...Deightons boeken zijn meesterwerkjes van compositie...' (Vrij Nederland.) f 22,50. **Thomas Block** Vrije val Spannende thriller over de wereld van de luchtvaart! f 27,50. Ook verschenen van **Thomas Block** in Parel Pocket: Mayday-vlucht 52 mag niet landen (f 10,00). **Aline gravin van Romanones** De spionne in het rood De fascinerende memoires van een geheim agente. f 29,90

Bij elke boekhandel

De Boekerij

PRIME CRIME

Scott Turow: **DE AANKLAGER** (tweede druk) f 34,90
'De thriller-intrige is sterk en verrassend' Rinus Ferdinandusse
Vrij Nederland.

David Morrell: **VERBOD VAN NACHT EN NEVEL** f 26,90
Een nieuwe non-stop actiethriller over een verschrikking die de wereld nooit zal vergeten.

Mary Higgins Clark: **GEEN TRANEN OM EEN ACTRICE** f 24,50
Een meeslepemde misdaadroman die zich afspeelt in een luxueus kuuroord.

Dean R. Koontz: **HET FRANCISCUS KOMPLOT** f 32,50
IJzingwekkende en meedogenloze horror.

Steve Sohier: **DE FAVORIET** f 34,90
Hartstocht, moord en ambitie bepalen de steer rondom de Amerikaanse presidentsverkiezingen. Actueler dan ooit!!

Robert Ludlum: **DE ICARUS INTRIGE** f 34,90
Roman van een meedogenloze terreur.

Stephen King: **DE GLOED** f 32,90
Het begint met een kinderrijmpje. Maar het onttaardt in angst en verschrikking.

Clive Barker: **WEEFWERELD** f 34,90
'De meest ambitieuze en visionaire horrorroman van de laatste tien jaar'
Kirkus Review

Welkom in de wereld van de horror! 11 pockets van Stephen King leiden u rond.
DE LAATSTE LADDERSPORT, DE AAP, DE LEERLING, TRUCKS, HET SPIEGELBEELD VAN DE MAAIER, DE ADEMHALINGSMETHODE, DE BALLADE VAN DE FLEXIBELE KOGEL, DE MARATHON, RAZERNIJ, WERK IN UITVOERING, VLUCHT NAAR DE TOP. f 10,00

UITGEVERIJ LUITINGH

Beetje eng

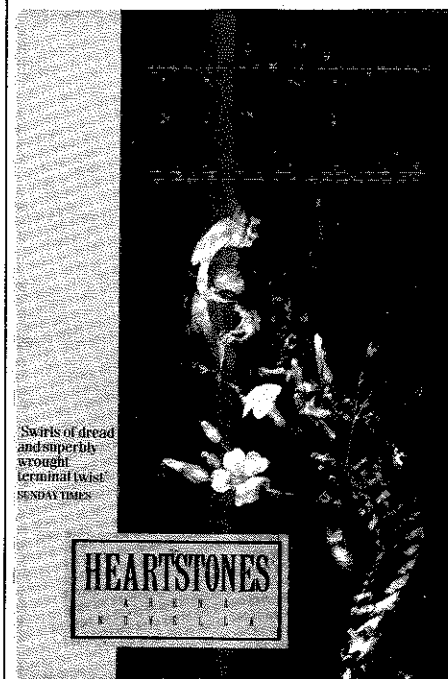
Epidemie van Robin Cook is volgens het bekende patroon gemaakt (AW Bruna, 25,-). Jonge held (arts, chirurg, etc.) is braaf aan het werk, stuit op iets merkwaardigs, gaat het griezelig vinden, waar schuwt collega's/superieuren/autoriteiten, wordt genegeerd, bespot en tegengewerkt, gaat alleen op pad, heeft alles en iedereen tegen zich, bevindt zich in zeer gevaarlijke omstandigheden, dringt door tot een adembenemend crimineel, boosaardig complot. Dan volgt climax/ontknoping, jonge held wordt in ere hersteld en alom geprezen. Dit geijkte en ijzersterke patroon heeft Cook ook nu weer toegepast. In Afrika breekt in 1976 een kleine, maar dodelijke epidemie uit, waarbij vergeleken de zwarte builenpest een onschuldig griepje is. Het *Ebela-virus* is de boosdoener. Tien jaar later breken soortgelijke epidemieën uit in Amerika, met honderden doden. De heldin van het verhaal, een kleine, onervaren bacteriologe, werkzaam bij een federaal bureau, bespeurt merkwaardige overeenkomsten tussen de epidemiegevallen. Griezelig gaat ze het vinden als het Amerikaanse Ebela-virus hetzelfde is als het Afrikaanse, want dat kan niet. Het is een vakkundig geschreven boek en ondanks het voorspelbare patroon toch spannend. (Een acht) (GJT).

Problemen met vrouw en werk zijn voor journalist John Howell aanleiding om een weliswaar goed betaalde, maar duistere schrijfpodracht te aanvaarden. Om in alle rust te kunnen werken, trekt hij zich terug in een mysterieus dorpje te Georgia, om vervolgens volledig geabsorbeerd te worden door de perikelen van het dorp. Wat wil het geval? De plaatselijke Ierse gemeenschap, teruggetrokken in de vallei en zich via incest voortplantend, moest vijftientig jaar geleden het veld ruimen voor de aanleg van een stuwwaai. Het stuwwaai kwam er, maar ten koste van een gezin dat net voor vertrek door het water werd verrast. Daar zat natuurlijk een addertje onder het gras en Howell, begaafd met bovennatuurlijke krachten, wil er het zijne van weten. Zijn nieuwsgierigheid wekt de agitatie op van de gehele dorpsgemeenschap, maar hij weet zich in zijn speurtocht gelukkig gesteund door een collega, een dame die incognito de corrupte sherrif aan het kruis tracht te nagen. Stuart Woods heeft in *Onder de Waterspiegel* (De Boekerij 27,50) zijn fantasie flink de vrije loop gelaten, compleet met spookverschijningen, moord, corruptie, incest, liefde, geld en roem. Een aardig idee, maar helaas net iets teveel samenloop van omstandigheden. In het Engels heet het *Under the lake*. (Arrow, VD, 15,50). (Net een zesje). (RK)

Kom op, Ruth Rendell!

Hartestenen van Ruth Rendell (AW Bruna, 19,90) is een treurige, heel subtiële psychologische thriller waarin zo weinig gebeurt dat het een beetje saai begint te worden. In het Engels heet het *Heartstones* (Arrow, VD, 14,40). Luke, een vriendelijke boekenwurm, is na het overlijden van zijn vrouw met zijn twee dochters Elvira en Spinny achtergebleven. Het zijn twee rare meisjes die allebei een flinke tik van de molen te pakken hebben en vooral Elvira heeft een ziekelijke band met haar

vader. Ze lijdt tevens aan *anorexia nervosa* terwijl haar zusje juist te kampen heeft met een abnormale vraatzucht. Luke wil gaan hertrouwen waardoor Elvira's wereldje in elkaar dreigt te storten. Gelukkig voor haar voorkomt een dodelijke val van de aanstaande bruid het huwelijk. Of Elvira hierbij het lot een handje heeft geholpen blijft een mysterie. Elvira is de hoofdpersoon en de gebeurtenissen worden vanuit haar verwarde geest beschreven. Later ziet ze kans redelijk normaal te worden en ook de voeselopname verloopt dan zonder problemen. De gebeurtenissen worden vanuit deze nieuwe situatie opnieuw belicht. Het is minder boeiend dan we van Ruth Rendell gewend zijn. (Een zeven) (HKo).

Het is bekend dat Ruth Rendell een van de beste eigentijdse thrillerschrijfters is en daarom niet verwonderlijk dat ze is opgenomen in de serie door Ross en Sjöwall geselecteerde boeken. Een tweede huid (Het Spectrum, 29,90) is echter niet

een van haar beste boeken. Het langdradige verhaal van de reclasserende ex-gedetineerde Victor Jenner, die meent weer contact op te moeten nemen met zijn slachtoffer, de politiemann David Fleetwood levert weinig spanning. Beiden hebben wat moeite met de verwerking van de traumatische gebeurtenis, die Jenner achter de tralies deed belanden en Fleetwood in de rolstoel. Daarbij is Jenner van mening dat hij eigenlijk het slachtoffer is, want niemand begrijpt hem en hij kan daar aardig over doorzeuren. Het misvormde karakter van Jenner, die ook nog een dwangmatige verkrachter is, wordt toegeschreven aan het feit dat zijn ouders zoveel van elkaar hielden dat er voor hem niet veel liefde meer overbleef (ouders doen het ook nooit goed), maar wat Fleetwood drijft is volstrekt onduidelijk. Jenner wordt natuurlijk verliefd op de vriendin van Fleetwood, die hier op ingaat, want sex met een dwarslaesie is maar behelpen. Dit is de aanzet tot verdere deraïllering van het karakter van Jenner en zijn gewelddadige dadendrang. Een suspense-roman van superieure klasse, zoals het boek op de flap wordt aangeprezen, is het zeker niet. De vervelende hoofdpersoon en hun clichématige handelingen geven niet meer dan een 'het zal wel' gevoel. (Omdat we voor Rendell de hoogste maatstaven aanleggen slecht een zes-min). (KtK)

Zwart-Wit

De band van het bloed (De Boekerij, 34,90) is een vrije vertaling van *Rage* van de veelschrijver Wilbur Smith. Smith, een Engels sprekende Zuidafrikaan, heeft met dit zeer dikke boek (650 pagina's) het derde deel afgescheiden van een geschiedenis waarin de Boer Manfred de la Rey en de Engelse Afrikaan Shasa Courtney de hoofdrollen spelen. Beide, ongeweten, halfbroers maken deel uit van de regering van Verwoerd. Enorme strubbelingen over de Apartheid, familiebezit en kapitaalvorming vormen de inhoud van het boek, waarbij ook andere familieleden een belangrijke rol spelen. Het is uitermate moeilijk om na te gaan in hoeverre de beschreven gebeurtenissen met de werkelijkheid overeenkomen. Iedere persoon in het boek leidt aan machtswellust en is bereid voor geld alles te doen. Sympathieke figuren kom je dan ook niet tegen. Alles is veel te zwart-wit en daar lijdt Wilbur Smith wel meer aan, maar in dit boek loopt het de spuigaten uit. Het leest wel lekker weg overigens (Een zes min) (WV).

EN NOBEL AMBACHT

Schrijven om geld te verdienen

Dorothy L. Sayers: toen alles nog moest beginnen

In 1937 voltooide Dorothy L. Sayers haar laatste detectiveroman *Busman's Honeymoon*. Net als in haar andere boeken vormde haar adellijke amateurdetective **Lord Peter Wimsey** het middelpunt. Het verhaal speelt zich af in een klein dorpje waar Wimsey zijn wittebroodsweken doorbrengt. In de kelder van het huis dat hij met zijn bruid betreft, treft men de vorige eigenaar vermoord aan. Met de onvermoeibare huisknecht Bunter aan zijn zijde ontrafelt Wimsey het mysterie, waarbij het getortel van de pasgehuwden voor de onderbreking zorgt. Het werd een met veel dialoog, humor en overbollige zaken gevuld boek, dat zo kenmerkend is voor het werk van Dorothy Sayers.

Dorothy Sayers is een van de grote namen uit de geschiedenis van de puzzelroman. Samen met Agatha Christie en Ngaio Marsh kon ze de leesbehoefte van een zeer trouw publiek dat op zoek was naar gezellige ontspanning met een spannend randje bevredigen. Als enige van deze drie dames, en ook als een van de weinigen in het algemeen, nam ze tot teleurstelling van het publiek betrekkelijk vroeg afscheid

van het genre. Ze werd echter niet vergeten en de moderne schrijfsters P.D. James en Ruth Rendell zullen nog een hele toer er aan hebben om Sayers, en nog in sterkere mate Marsh en Christie, voor goed naar de geschiedenis te verdringen. Schrijven om te verstrooien is een van de beste manieren om herinnerd te blijven.

De schrijfster werd in 1893 in Oxford geboren. De letter L in haar naam staat voor Leigh, de familienaam van haar moeder. Deze naam voegde ze toe als hommage aan een familie die ze zoveel leuker en interessanter vond dan die van vaders kant. Haar vader was dominee en een paar jaar na haar geboorte verhuisde het gezin naar een kleine, afgelegen gemeente in Oost-Engeland. Hier werd Dorothy als enig kind opgevoed door een gouvernante en familie. Op haar vijftiende kwam ze op

kostschool terecht. Door aanpassingsproblemen en ziekte verliet ze deze school voortijdig, waarna ze Middeleeuws Frans ging studeren aan het vrouwencollege Somerville in Oxford. Na Oxford, waar vrouwen in die tijd geen graad konden halen, had ze verschillende baantjes, waaronder lerares, afgewisseld met werkloosheid. Ze schreef toen haar eerste detective (*Whose Body*, 1923) die redelijk werd ontvangen. Tegelijkertijd kreeg ze een goede baan als *copywriter* op een reclamebureau. Na meerdere Wimsey's kon ze haar baan opzeggen en zich wijden aan haar andere hobby's zoals het schrijven van religieuze toneelstukken, hoorspelen en vertalingen van andere andere Dante. Twintig jaar na het verschijnen van haar laatste detective overleed ze in 1957 aan een beroerte. Wie meer over haar leven wil weten kan terecht bij de biografie van James Brabazon uit 1981 die als pocket verkrijgbaar is en bij de biografie van Janet Hitchman uit 1975 die onlangs als pocket is herdrukt.

Dorothy L. Sayers creëerde een super amateur-detective Lord Peter Wimsey, die al meteen in haar eerste boek optrad. Lord Peter heeft als tweede zoon van de hertog van Denver geen adellijke verplichtingen en kan zich door zijn rijkdom en ongebondenheid vrij bewegen. Waar Hercule Poirot van Agatha Christie de beschikking over zijn grijze cellen kreeg, zo kreeg Wimsey van Sayers heel wat meer mee. Hoewel hij niet groot is, is hij atletisch, sterk en bekwaam in de vechtsport. Hij steekt keurig in het pak en is getooid met een monocle die hij regelmatig verwisselt voor een sterk vergrootglas. Hij is een echte gentleman. Hij spreekt 6 talen vloeiend, is een uitstekend cricketer en een expert op het gebied van eten, wijn en vrouwen. Daarnaast is hij een goede pianist die zonder moeite overschakelt van Bach naar Scarlatti. Tevens is hij bibliofiel verzamelaar van zeldzame uitgaven. Veel van deze zaken worden in de boeken alleen maar genoemd en komen verder niet ter sprake. Zijn adellijke afkomst geeft Wimsey toegang tot de hoogste regionen en in *Clouds of Witness* stoort hij zelfs de koning onder het eten. Maar hij weet ook zijn weg in het East End, de Londense achterbuurten. Alsof dit alles nog niet voldoende is, wordt hij ook nog bijgestaan door zijn huisknecht die voor zijn meester zorgt als een goede moeder. Zo ontsteekt Bunter in grote woede als in *Busman's Honeymoon* nogal wordt gesold met de kostelijke port (Cockburn, 1896) van *mylord*. Gewapend met foto-apparaat en vingerafdrukkenset volgt hij het voetspoor van zijn meester. Tevens is hij een expert in het loskrijgen van informatie uit het personeel.

Via zijn vriend en latere zwager inspec-

teur Charles Parker komt Wimsey in aanraking met moord en heeft hij meteen de specialisten en routine van Scotland Yard achter de hand. Mocht dit niet voldoende zijn, dan doet Wimsey een beroep op zijn, uit eigen zak betaalde, informatiebureau van oude vrijsters onder leiding van Miss Climpson. Hiermee voldeed Wimsey aan de kwalificaties die een amateur-detective en held van een serie volgens Sayers moest hebben. In haar eigen woorden: *'He must be in a position to encounter murder and to be able to work with the police'*. In de eerste boeken lijken Wimsey en Bunter veel op de figuren van P.G. Wodehouse. Vooral Bunter wordt door de critici vaak met de butler Jeeves vergeleken. Aan het eind van de serie heeft Wimsey echter een ware metamorfose ondergaan. Van een karikatuur van de Engelse aristocraat (*'I'll drop in on you later and we'll have a jolly old pow-wow, what?'*) ontwikkelt hij zich tot een echt mens. Haar biograaf James Brabazon laat doorschemeren dat Dorothy Sayers met Peter Wimsey de man schiep die ze zelf had willen trouwen. In werkelijkheid was ze in 1925 in het huwelijk getreden met Arthur Fleming, maar deze leek in niets op Wimsey. Hij was een alcoholische journalist die maar niet tot werken kwam en vaak ziek was (een erfenis uit WO I) en ruzie maakte. Hij was financieel volledig afhankelijk van haar en zij hield hem verborgen voor de buitenwereld, zoals ze wel meer verborgen wist te houden. Speculaties dat Wimsey een combinatie was van minnaars voor haar huwelijk, zijn speculaties gebleven en kunnen in de biografie niet worden aangetoond.

Dorothy Sayers was schrijfster van puzzeldetectives en een van de belangrijkste vertegenwoordigsters van De Gouden Eeuw van het detectiveboek zoals deze periode in de jaren twintig en dertig wordt aangeduid. Waren de boeken van haar voorgangers pure, volgens de voorschriften verlopende puzzels, zij voegde er nieuwe elementen aan toe. Haar aristocratische held stelde door zijn culturele achtergrond hogere eisen aan het proza en zij kon op die manier haar eruditie erin stoppen. Ook de psychologie deed haar intrede in de zin van populaire veronderstellingen over de beweegredenen voor het menselijk gedrag. Maar het belangrijkste ingrediënt dat ze toevoegde was de humor. Moordverhalen waren voortaan ook om te lachen, dat wil zeggen om te glimlachen. Dorothy Sayers hield niet van onderbroekenlol of woordspelingen. De humor ligt in het ogenschijnlijk naïeve en licht studentikoze van haar hoofdpersoon. Lichte ironie en geestigheid bepalen de toon. In haar laatste boeken werd het puzzel-element vager. Peter Wimsey is verliefd geworden op Harriet Vane en drie boeken

lang achtervolgt hij haar met huwelijksaanzoeken. De romance gaat een steeds grotere rol spelen ten koste van de intrige. In haar laatste detective, *Busman's Honeymoon*, lukt het Wimsey dan eindelijk Harriet te huwen en terecht heeft dit boek als ondertitel *'A love story with detective interruptions'*. Dorothy Sayers bedacht Harriet Vane om met de Wimsey-serie te kunnen stoppen. Het duurde echter nog iets langer voordat ze er definitief een punt achter zette. Ze schreef de detectives om het geld en dat had ze toen voldoende. Aan het begin van WO II stopte ze echt en ondanks verzoecken van fans en uitgever kwam ze hier niet op terug. Alleen als voorzitter van *The Detection Club*, een genootschap van schrijvers van detectives, bleef ze zich nog met het genre bezighouden.

Wie haar biografie leest, komt tot de ontdekking dat Sayers veel van haar eigen leven in haar boeken stopte. De plaatsen waar de verhalen zich afspelen zijn voor haar bekend terrein. In *Five red herrings* is dat het Schotse plaatsje waar ze vaak op vakantie was. Haar werkzaamheden op een reclamebureau kwamen haar van pas in *Murder must advertise*. In dit boek werkt Wimsey incognito als tekstschrijver om een moord op te lossen die op het bureau is gepleegd. Haar studiejaren in Oxford vindt men terug in *Gaudy night* dat op het Somerville College speelt. *The nine tailors*, een zeer beroemd boek, weerspiegelt haar jeugd in Oost-Engeland. Geen enkele periode in haar leven slaat ze over. Zo komt de Londense wijk Bloomsbury waar ze op kamers woonde, terug in *Stron poison*.

Niet alleen de plaatsen, maar ook mensen en gebeurtenissen zijn herkenbaar. Haar echtgenoot Arthur Fleming lijkt model te hebben gestaan voor het slachtoffer in haar enige boek zonder Wimsey, *The documents in case*. Maar vooral in Harriet Vane heeft Sayers veel van zichzelf gestopt. In *Stron poison* staat Vane, een detectiveschrijfster, terecht wegens moord op haar vriend. Wimsey wordt verliefd op haar en redt haar van de strop. Het thema van de zogenaamde Vrije Liefde komt in dit boek uitvoerig aan de orde. De vermoorde vriend was er een voorstander van, terwijl Harriet gewoon een huwelijk met kinderen wilde. Dorothy Sayers zelf werd ook verliefd op mannen die niet met haar wilde trouwen, maar haar wel beminden. Ze hield er zelfs een kind aan over, wat overigens pas na haar dood bekend werd. Haar zoontje, haar enige kind, werd in 1923 geboren en alleen haar zeer naast omgeving wisten ergens van. Een nicht voedde verder het joch op. Dorothy Sayers bereidde haar boeken gedegen voor. Ze bezat zelf een groot deel van de kennis die ze haar hoofdfiguren meegaf over fotografie, antiek, muziek,

wijn en eten. Vooral van de laatste twee zaken was ze een liefhebster wat leidde tot een zeer omvangrijke gestalte en een beroerte die een eind aan haar leven maakte. Een enkele keer maakt ze een detailfout. In *Clous of witness* drinkt Lord Peter een bekoorlijke *Chateau Yquem* bij het eten, niet wetende dat dit een speciale dessertwijn is.

Voor *The nine tailors* bestudeerde ze de kunde van het klokkenluiden. De moord in dit boek wordt namelijk gedurende klokgebeier gepleegd. De kerk waar het gebeurt laat ze door een bevriende architect naar haar wensen bedenken. Helaas moet de lezer wel weten dat ze zo'n grondige voorstudie heeft verricht en ook in haar andere boeken kan ze het niet laten kennis te spuien. In *Have his carcase* getuigen de vele bladzijden over codes en geheimschrift hiervan. De kritiek verweet haar dan ook die eindeloze dialogen die niets met de het verhaal op zich te maken te hadden. Ook de ingenieuze, maar uiterst gecompliceerde moorden werden haar kwalijk genomen, zoals bijvoorbeeld het feit dat hemofilie een rol speelt in *Have his carcase*. De meeste kritiek kreeg ze echter vanwege het snobisme van Wimsey en de karikaturen die ze van mensen wist te maken. Dat was niet geheel terecht. Ze wilde duidelijk met haar academische kennis pronken en strooide ook kwistig met citaten en filosofische opmerkingen. Haar lezers hadden er echter geen bezwaar tegen en vonden het uiterst vervelend dat ze zich in de latere jaren van haar leven beperkte tot het schrijven van Christelijke toneelstukken en verhandelingen.

Dertig jaar na haar dood en ondertussen meer dan een halve eeuw nadat ze voor het eerst verschenen, zijn haar boeken nog steeds goed leesbaar. Er is voortdurend vraag naar en op gezette tijden verschijnt er weer een nieuwe druk. Het uitstekende tijdsbeeld van de periode tussen de beide wereldoorlogen boeit de lezer van vandaag en leent zich ook goed voor sfeervolle televisiebewerkingen. De vrolijke, humoristische escapades van het duo Wimsey-Bunter zorgen voor aangename verstrooiing en het oeuvre rijpt even aangenaam als port.

Hein Capel

Detectiveboeken van Dorothy L. Sayers:

Whose body, 1923
Unnatural death, 1927
The unpleasantness at the Bellona Club, 1928
Lord Peter views the body, 1929 (short stories)
The documents in case, 1930
Strong poison, 1930
The five red herrings, 1931
Have his carcase, 1932
Murder must advertise, 1933
Hangman's holiday, 1933 (short stories)
The nine tailors, 1934
Gaudy night, 1936
Busman's honeymoon, 1937
In the teeth of evidence, 1940 (short stories)
Striding folly, 1973 (drie nagelaten Wimsey-verhalen)

Made in UK & USA

James Bond Senior

Wie, zoals ik, graag met vakantie naar Engeland gaat om veel tijd door te brengen in tweedehands-boeken winkels, komt op een gegeven moment de naam JOHN BUCHAN tegen. Van zijn boeken moeten enorme oplages gemaakt zijn, want de planken staan er vol mee.

Als je geïnteresseerd bent in oude films heb je trouwens ook een goede kans om zijn naam tegen te komen. Hij schreef *The thirty-nine steps*, het boek waarnaar Alfred Hitchcock een van zijn beroemde films maakt.

Zo kan ik trouwens nog wel even doorgaan: als je geïnteresseerd bent in geschiedenis dan zul je ongetwijfeld zijn biografie van Cromwell kennen, als je geïnteresseerd bent in politiek zul je weten dat hij gouverneur-generaal was van Canada toen hij in 1940 overleed en tenslotte publiceerde hij ook nog gedichten.

Rondom Richard Hannay, de hoofdpersoon uit *The thirty-nine steps*, is nu een televisieserie gemaakt voor *Thames Television*. Voor de uitgever van *Penguin Books* was dat een mooie aanleiding om de boeken met Hannay in de hoofdrol opnieuw uit te geven.

Hannay was een beetje de James Bond van de jaren 20 en 30. Als fatsoenlijke soldaat belandt hij in het spionagewerk, waarin hij zich handhaaft door uithoudingsvermogen en een goede keuze van vrienden. De complotten zijn zo groots dat ze voor normale mensen niet te bevatten zijn, slimmigheden schieten bij de bestrijding daarvan te kort. De onverschrokken eerlijkheid van Hannay is daarin wel zo effectief.

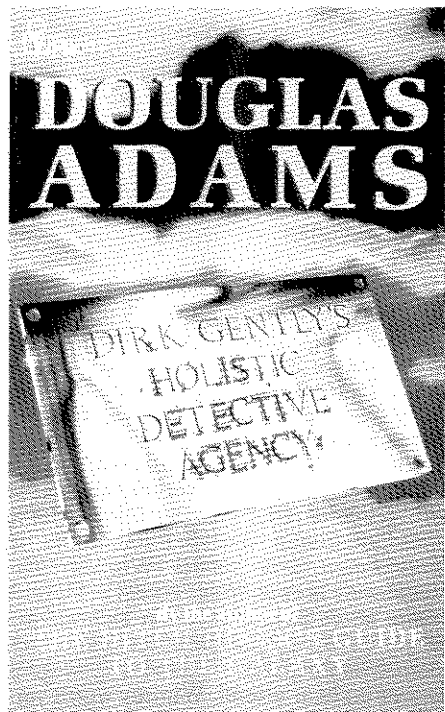

De vier boeken die ik gelezen heb zijn redelijk leesvoer, maar laten toch een gevoel van irritatie bij me achter. Ze zijn om te beginnen te lang, hoewel dat heden ten dage voor de meeste lezers geen bezwaar lijkt te zijn. Daar komt bij dat Hannay wel erg duidelijk een upperclass-vertegenwoordiger is; hij steekt om de haverklap een pijp op en zegt regelmatig 'right-o'. De schrijver vind het verder nodig om het dialect van landarbeiders fonetisch weer te geven.

Misschien moet u er eerst eentje proberen. *The three hostages* vond ik de aardigste. (De vier titels zijn: *Greenmantle*, *Mr. Standfast*, *The three hostages* en *The island of sheep*, ze kosten 16,50, Penguin (NL) is de uitgever. (Ik geef ze allemaal een zesje) (FH).

Vreemde Zaken

Is Dirk Gently's holistic detective agency van Douglas Adams (Pan, VD, 14,40) S.F. in vermomming? Ghostbusters in Cambridge? Een detective of een griezelverhaal? Feit is dat Adams elementen van al deze genres op zeer acceptabele en originele wijze dooreen husselt en tot een warrig, geestig en verrassend geheel weet te maken (dat niet na te vertellen is), de holistische privé-detective Dirk Gently, voorheen paranormaal begaafd, slaagt erin te bewijzen dat gebeurtenissen en toestanden die op het oog niets met elkaar te maken hebben – zoals de werken van Samuel Taylor Coleridge, een paard in de badkamer en een moord die iedereen verbijstert, inclusief de dader en slachtoffer – wel degelijk onverbreekbaar met elkaar samenhangen. Adams weet tenslotte aanemelijk te maken dat de holistische detective, een computervirtuoos en een hoogleraar (van 200 jaar) in de chronologie het menselijk ras voor uitsterven weten te behouden. (Een negen) (GJT).

De onvolprezen Ruth Rendell presenteert hier een bundel griezel verhalen van M.R. James onder de titel *A warning to the curious* (Arrow, 18,75). De *Penguin Encyclopedia of Horror and the Supernatural* besteedt ruim twee pagina's aan James en dat is veel en noemt de verhalen van deze schrijver (1862-1936) de engste ooit geschreven. James, zelf wetenschapper en kenner van middeleeuwse manuscripten, laat veel van zijn verhalen afspelen, in archieven en bibliotheken. Geheimzinnige documenten, boeken en aanverwante artikelen spe-

len een voornamel rol. Het griezelgehalte van zijn verhalen is van een deftige, klassieke en terughoudende soort. Geen bloedspatten, darmen en sex, maar stoffige papieren en met pluizig haar beklede schedels en jongemannen die als het allemaal teveel wordt, gewoon in zwijm vallen en een paar dagen het bed moeten houden, verzorgd door hun hospita.

Omdat Rendell de bundel inleidt, staat haar naam met dikke letters op de omslag en die van James ergens in een hockje. Wat een onzin. En het lijkt ook nog eens een trend. Op de vertaalde boeken van Rendell zelf staan weer met grote letters de namen van Ross en Sjöwall. Zo kunnen we nog wel een tijdje door. James is al weer een halve eeuw dood, anders zou je straks een voorwoord van hem bij de nieuwe Ludlum kunnen verwachten. (Geen cijfer) (GJT)

Hartstocht

Het lijkt weinig twijfel dat de Amerikaan Walter Shapiro zich bij het schrijven van zijn thriller-debuut *Eddie Black* (Penguin, NL, 12,75) verregaand heeft laten inspireren door James M. Cains klassieke *The Postman Always Rings Twice*. Eenzelfde a-morele ik-figuur die, maatschappelijk min of meer op drift, al spoedig een man vermoordt en vervolgens – ondanks de aanvankelijke schijn van het tegendeel – door die daad wordt achtervolgd, met allengs onheilspellender gevolgen. Net als Cain weet Shapiro bliksems goed hoe je een compact, snel bewegend en dwingend leesbaar verhaal schrijft. De onwaarschijnlijkheden in de intrige vallen pas op als je het boek al lang uit hebt. Ook in dat opzicht is Walter Shapiro een waardig voortzetter van de *hard-boiled* traditie. (Een acht plus) (BV)

Besognes

De jonge (31) Amerikaanse schrijver Madison Smartt Bell is een literator die het leuk vindt om eens iets thriller-achtigs te proberen – of een thriller-auteur met literatuurderige neigingen. Zijn derde boek *Straight-Out* (Penguin, NL, 14,40) is in elk geval een moeizaam leesbaar epos over een filmcutter die op verzoek van zijn beste vriend/rivaal/vijand naar Rome reist om daar een onduidelijke film over het drugsprobleem te monteren. Wie schetst zijn verbazing als na korte tijd zijn echtgenote opduikt, een internationale *femme fatale* die hem en zijn maat sinds jaren tegen elkaar uitspeelt. Ze heeft een geheimzinnige gesloten koffer bij zich, en de bedoeling is waarschijnlijk dat de werke-

lijkheid van de film die hij moet monteren, wordt gespiegeld in de werkelijkheid van het verhaal in het boek, of zo iets. De actie verplaatst zich via Londen naar Brussel, waar de ik-figuur zo waar een paar diepzinnige gedachten koestert bij het aanschouwen van Manneken Pis: *'Not nearly so grand as the Trevi Fountain, but maybe a little truer. It was here above all other places that I was impressed with the great age of Europe.'* De gewelddadige ontknoping kan daarna slechts een anti-climax vormen. (Een vijf min) (BV)

De heldin van Joan Smith in *A masculine ending* (Faber & Faber, NL, 20,80) vertrekt voor een weekend naar Parijs. Ze is een vrouwelijke hoogleraar in de Engelse letterkunde aan een Engelse universiteit en ze heeft iets te doen met een progressief vrouwen tijdschrift. Ze logeert in een flat van een kennis die zelf afwezig is en blijkt dan ongeveer met een lijk in bed te hebben gelegen. Dat brengt haar van haar letterkundige activiteiten af en de vrouwelijke nieuwsgierigheid is gesitueerd als ze het naadje van de kous te weten kan komen. Het leidt tot een knus, maar ook wijdlopieg verhaal dat hoofdzakelijk in het academische wereldje is gesitueerd. De professor lost uiteindelijk het misdrijf op, maar veel verder dan een leuk boek voor oudere meisjes (en zij die daar graag op lijken) is het niet geworden. (Een zesenhalf) (TC)

Breed Uitmeten

Ride a tiger van Harold Livingstone (St Martin's, VD, 16,65) is het fictieve levensverhaal van de Joodse gangster Leo Gorodetsky. Het is weliswaar goed geschreven, maar er is flink leentjebuur gespeeld bij de *Godfather* van Mario Puzo en na de golf films en t.v.-documentaires en Mafiaboeken van de laatste jaren biedt dit boek weinig verrassends meer. Leo begint zijn criminele loopbaan als hulpje van een garagehouder die achter de zaak gelegenheid geeft tot gokken. Tijdens de drooglegging stap hij over op de smokkel en verkoop van alcohol, waarmee hij de basis legt voor zijn fortuin. Later groeit hij uit tot een van de grootste casinociegenaars van de V.S. met vestigingen op het Cuba van Batista. Hiernaast is hij de grondlegger van de misdaadorganisatie die pas later bekend zal worden als de Mafia, waarin hij zelf tot aan zijn dood een prominente positie bekleedt. In de ruim 730 pagina's krijgen zijn liefdesleven, zijn sterke verbondenheid met de staat Israël, zijn aanvaringen met justitie, de moordpartijen en zijn haat tegen Fidel Castro die hem zijn casino's op Cuba heeft afgenomen meer dan de aandacht die ze verdienen. (Een zeventje) (HKO).

De Bugatti Royale is de duurste auto die is ontworpen en er zijn er maar zes van gemaakt. In *The seventh Royale* van Dan Stanwood (Dell, VD, 15,50) wordt gedaan alsof er nog een zevende is gebouwd die later is verdwenen en om deze auto gaat het allemaal.

Alan Escher, een Amerikaanse fotograaf en Elio Cezale, een beroemde Italiaanse autocoureur leren elkaar tijdens WO II kennen en ze blijven de rest van hun leven vrienden. Ze hebben allebei een passie voor de Bugatti Royale en dan komt Elio het zevende exemplaar op het spoor. Hij wordt vermoord, maar heeft voor Alan aanwijzingen achtergelaten waarmee hij de speurtocht kan voortzetten. Er worden nog een paar moorden gepleegd, maar Alan laat zich niet afschrikken en komt er zo achter welke dramatische ontwikkelingen zich in Nazi-Duitsland rondom de zevende Bugatti hebben afgespeeld en waarom dit tientallen jaren later nog doorwerkt.

Het is allemaal knap gedaan, maar er wordt onverdraaglijk uitgeweid, het gaat heel erg veel over auto's en echt spannend wordt het niet. (Een zesenhalf) (HKO).

Saai en Dodelijk Vervelend

Elizabeth Barrett was al bijna veertig toen ze de aandacht trok van de zes jaar jongere Robert Browning. Dat gebeurde door twee bundels met gedichten van Elizabeths hand die in 1844 gepubliceerd werden. Hij schreef haar een brief en van het een kwam het ander. Elizabeths invaliditeit, ze lag al jaren op bed, verdween gedeels en ze liet zich door Robert schaken. Een noodzakelijke stap omdat haar vader niet wilde dat ze trouwde, met wie dan ook. De jonggehuwden gingen in Florence wonen, waar Browning geleidelijk beroemder werd dan zijn vrouw.

Het feitelijke leven van Elizabeth en Robert Browning was interessanter dan de roman die Michael Dibdin rondom hen bedacht. De eigenlijke hoofdpersoon van *A rich full death* (Faber & Faber, NL, 20,80) is Robert Booth. Deze Amerikaan probeert met de Brownings aan te pappen en betreft ze zo bij de dood van een ex-vriendin. Het is allemaal erg knap bedacht en degelijk uitgevoerd, jammer dat het zo saai is. (Een 4). (FH)

Wie geen uitgesproken liefhebber is van Ludlum en Follet krijgt onmiddellijk bewondering voor deze schrijvers na lezing van *The hour of the lily*. Van John Kruse (Arrow, VD, 18,75). Er zijn kennelijk auteurs die naar genoemde voorbeelden in staat zijn meer dan 400 bladzijden onzinnige avonturen op te schrijven, in dit geval in het nog steeds bezette Afghanistan. We moeten kennis maken met een decadente Rus, waarvan de vrouw een verhouding heeft met een Afghaanse verzetsstrijder (!), een Islamitische vrouwelijke arts, die zich ook al voor haar land inzet en een Engelse oorlogsfotograaf, die bewijzen verzamelt van het gebruik van gifgassen door de bezetter. De Russen houden zich voornamelijk bezig met het van de aardbodem vagen van Afghaanse dorpen door tankdivisies, helicopters en bommenwerpers en als deze gezamenlijk inspanning niet voldoende is worden de gaswolken losgelaten. Daarna mogen de Mongolen hun gang gaan met de resterende vrouwen en kinderen. Als of dit allemaal nog niet gewelddadig genoeg is worden ook de ondervragingsmethoden van de gefrustreerde Rus nog eens breed uitgemeten als hij beslag heeft weten te leggen op de dapperere verzetsstrijder. Dat de Russen zich in dit onherbergzame land niet als gentlemen gedragen hebben wil ik graag aannemen, maar wat ons hier allemaal voorgevoerd wordt verliest elke vorm van geloofwaardigheid. Bovendien lijkt de auteur er een pervers genoeg in te schepenen ons geen enkel onsmakelijk detail te besparen. (Deze kwelling verdient niet meer dan een vijf). (KtK)

Finding Hoseyn van de Amerikaan Colin MacKinnon (Arrow, VD, 16,50) wordt geacht een thriller te zijn die de moord op een Israëliische geheim agent (een mol) behandelt in Teheran gedurende de nadagen van de Sjah. De Amerikaanse journalist Jim Morgan doet naspeuringen naar de moordenaar. Parallel daaraan lopen de pogingen van de Israëli's, gepersonificeerd in de vermoed en vergrijsde Netser om de zaak op te lossen.

Afgezien van het feit dat het onderwerp thans voor de meeste Europeanen niet meer erg interessant is, omdat er nadien zoveel in Iran is gebeurd, lijkt het boek aan een vorm van gedetailleerdheid en droogheid, dat het voor de meeste lezers niet om door te komen is. Het doet nog het meest denken aan een collectie aan elkaar gehechte politierapporten, waaraan geen kraak of smaak is te beleven. (Een vijf). (WV).

Rare Kostgangers

Marcy McMullen won in 1951 voor haar eerste boek *Stranglehold* al meteen *The Mystery Writers of America Edgar*. An-

der werk van haar hand is *Death by Bequest, Until Death Do Us Part, The other Shoe*. De meeste van haar verhalen spelen zich af in New York en de hoofdpersonages zijn vaak mondain, geestig en werkzaam in interessante beroepen. In *The Doom Campaign* (Jove, VD, 11,10) is de niet van schoonheid gespeende, roodharige Letty Garth mede-eigenaresse is van een groot reclamebureau die beschikt over een vette bankrekening en een even goed in het geld zittende verloofde. Dit zorgeloos bestaan wordt plots bedreigd door een of andere grappenmaker die haar 's nachts uit bed belt, op straat bedreigt en haar het werken onmogelijk maakt. (*You can't have it all!*) (Een zeven). (RK).

Een jongen doodt zijn moeder om haar uit haar vreselijk lijden aan longkanker te verlossen. Moeder en zoon hadden altijd een diepe warme band gehad en nu zij dood is, blijft hij haar stem horen, die hem leidt bij zijn queeste om de vijanden uit haar leven te doden.

Door zijn werk heeft hij te maken met stoffen die gebruikt worden voor chemische oorlogvoering. Dat de politiek het niet altijd zo nauw neemt met beschermende maatregelen voor de bevolking, spreekt vanzelf. De samenhang tussen een en ander ga ik hier niet verklappen.

Mummy's Boy van William Paul (Futura, VD, 16,50) komt moeizaam op gang; in het begin worden steeds nieuwe personages geïntroduceerd van wie pas later duidelijk wordt hoe ze betrokken zijn bij het verhaal, maar plotseling word je gegrepen door de zeer spannende en originele intrige. Fascinerend. (Een 8). (MB)

Vrede op Aarde

Peace on earth is het tweede schrijfsprok van Gordon Stevens (Coronet, VD, 18,75). Het is een dikke pil van ruim 500 pagina's en behandelt de opzet en uitvoering van terroristische acties in Europa van een imaginaire Arabische splintergroep onder leiding van Abu Nabil. Uiterst nauwgezet beschrijft Stevens de voorbereidingen van bomaanslagen in Engeland, Frankrijk, Duitsland en Italië. De acties dienen te culminereren in de kaping van een Lufthansa toestel. Ook de politieke machinaties op de achtergrond, waarbij de Engelse minister van Buitenlandse Zaken een uiterst bedenkelijk rol speelt, komen uitvoerig aan de orde.

De schrijver koos voor een techniek om om de zoveel tijd iedere medespeler afzonderlijk te volgen. Het boek is hierdoor extra lang en soms brokkelig geworden, maar het is zeer vlot geschreven. Je vraagt je aan het eind wel af of al die acties die uiteindelijk zo weinig opleveren, de moeite waard zijn, of de onwaarschijnlijkheid

niet erg groot is en of de autoriteiten in het algemeen niet erg sukkelig worden voorgesteld. (*Een zeven min*) (WV).

KGB; Weg Ermee!

Gorbachov mag dan een toffe vent zijn, wijlen Andropov (Yuri voor zijn naaste vijanden) was een sekreet. Nauwelijks is zijn poging om de heer Woytila te R. via Ali Agca te vermoorden mislukt of hij beraamt al een nieuwe moordaanslag. Dat wordt de trouwe topprelaten in Rome te gortig en een geheim genootschap onder hen besluit dat Andropov er dan zelf maar aan moet geloven. Dat is natuurlijk geen Christelijk plan en in *In the name of the father* van A.J. Quinnell (Coronet, VD, 18,75) mag de Paus het niet weten. Men vindt een jonge Poolse officier bereid de klus te klaren. Hij is lid van een eenheid van de staatspolitie die zich speciaal bezighoudt met het terroriseren van de Roomskatholieke kerk en haat Andropov voldoende. De opdracht is natuurlijk onmogelijk, want Andropov is de best bewaakte man ter wereld.

Het is allemaal niet slecht geschreven en spannend en vol actie, maar als verhaal te makkelijk, te onwaarschijnlijk en te onnozel. Je moet maar geloven dat het Oostblok bedekt is met een fijnmazig netwerk van priesters, boeren, dorpelingen en stadsjongens, allemaal in dienst van het Vaticaan. In Polen beschikt Rome over een geoliede organisatie van duizenden zwartrokken, waar geheime diensten een puntje aan kunnen zuigen. Het is een ware toffelemoonse Mafia.

De Poolse huurmoordenaar wordt gedwongen rond te reizen in het gezelschap van een vermomde Hongaarse non, want een echtpaar op reis valt minder op en meer van dat soort onzin. Opvallend is de rol van de Nederlandse priester Pieter van Burgh die zijn code-berichten doorspekt met tulpen en Edammer kazen. (*Een zes min*) (GJT)

Bill Granger, de geestelijke vader van de *November Man*, wordt de kwaliteiten toegeschreven van Ian Fleming, John le Carré en Trevelyan. Dit is onterecht, want Granger heeft zonder enige twijfel eigen kwaliteiten die zich manifesteren in het karakter van zijn hoofdpersoon en de dingen die hem overkomen. Daarbij is hij zonder meer de filosoof onder de spionageauteurs, wat mag blijken uit de titel, van *There are no spies* (Warner, VD, 13,95), die we niet alleen letterlijk moeten nemen. In dit verhaal heeft Devereaux, alias de 'November Man', zich uit de spionagebusiness teruggetrokken in Zwitserland om te genieten van zijn mooie verhouding met Rita. Om dit te bewerkstelligen heeft hij iemand anders opgezadeld met zijn identiteit. Deze wordt door de

Russen om zeep geholpen, maar daarmee is de kous niet af. Zowel van de zijde van de KGB, als van zijn eigen Dienst worden er aanslagen op hem gepleegd. Daarbij komen nog enige merkwaardige telefoontjes van zijn voormalige baas en het is gedaan met de VUT. Devereaux is kogelvrij en weet van wanten en ziet al snel waar het gevaar vandaan komt. Het spel kent geen regels en is immoreel, behalve wanneer het gewonnen wordt. Als dat niet mooi is allemaal. (*Verdiens zeker een acht*). (KtK)

Non-Fictie

Het werk van Robert Barnard werd kortgeleden in T&D besproken. Zijn uitgever heeft alert gereageerd en een heruitgave verzorgd van *'A talent to deceive'* (Myst. Press, VD, 26,20). In dit boekje steekt Barnard de loftrompet over Agatha Christie en verzorgt zijn vrouw Louise een bibliografie en een index van korte verhalen. Ik verzeker u dat u na lezing van dit boek het werk van de meesters opnieuw ter hand zult nemen. Zelf was ik nooit zo weg van *Miss Marple* en *Hercule Poirot*, maar ik ben ze met nieuwe ogen gaan bekijken.

Barnard erkent vrijwel alle kritiek op de boeken van Christie: ze zijn eenvoudig geschreven, de karakters komen niet erg uit de verf, het Engelse platteland is bij haar wel erg plat. Vervolgens laat hij echter zien dat ogenschijnlijke nadelen eigenlijk voordelen zijn. Niets mocht de aandacht afleiden van de intrige en die was meestal briljant. Haar sterkste kant was echter misschien wel het verwerken van allerlei dwaalsporen. Vandaar de titel van het boek.

Natuurlijk besteedt Barnard veel aandacht aan de tijdelijke verdwijning van Agatha Christie in 1926, hetzelfde jaar waarin ze echt doorbrak met *The murder of Roger Ackroyd*.

Na een heftige ruzie met haar echtgenoot, die het met een jongedame hield, verdween ze van de aardbodem. Kolonel Christie werd tien dagen van moord verdacht, voordat zijn vrouw gevonden werd in een hotel in Harrogate. Zij was daar ingeschreven onder de naam van de nieuwe vriendin van de kolonel. De schrijfster beweerde dat ze aan geheugenverlies leed. Volgens Barnard heeft zij die ervaringen verwerkt in *Five little pigs*, naar zijn mening één van haar aardigste boeken. Laat u met plezier bedotten. (FH).

Britse Misdaadgolven

Nieuwsbrief van Leo Harris & Co

Oh! Misdaadfans! Oh! Toegewijde Lezers! Oh! Afficionadi van het genre, wat hebben Jane en ik opwindende dingen voor u beleefd. In de loop van ons normale bestaan worden we zelfs compleet genegeerd door doodgewone mensen, maar enkele dinsdagen geleden hadden we de eer om door de hoogsten van het land te worden genegeerd, niet meer en niet minder. *Lord Whitelaw* en *Lord Longford* schitterden met hun aanwezigheid en talrijke politici, waaronder de minister van Binnenlandse Zaken *Douglas Hurd* die zelf in het geheel geen minne misdaadschrijver is. We kregen brood aangereikt in vorstelijk servies (Richteren, 5, 25) en andere heerlijkheden en de champagne stroomde vrijelijk.

Wat was de aanleiding voor al deze opzichtige ontspanning en gezelschap, zult u vragen. Het ging om twee zaken die beide op zich hoogst van belang waren.

Men zou kunnen denken dat het belangrijkste feit de aanbidding van de Diamanten Dolk aan *John le Carré* was. Deze trofee van de Britse Crime Writer's Association is niet voor een bepaald boek, maar voor wat misschien pompeus wordt aangeduid als *Excellent Oeuvre*. Het was licht teleurstellend dat een man die zo subtiel en beeldend kan schrijven zo'n hekel aan publiciteit heeft dat zijn dankwoord zo kwellend kort was en misschien overdreven bescheiden.

De trofee was ruimhartig ter beschikking gesteld en artistiek vormgegeven door de wereldberoemde juweliersfirma Cartier. Hij kreeg ook nog een paar speciaal ontworpen manchetknopen van jade en zilver

die even behendig waren gesmeed als zijn eigen werk. (Zie de afbeelding elders in dit nummer).

Maar dat was nog niet alles. Een andere welbekende firma, die Weldadigheid en Verstandige Publiciteit wist te combineren, sponsorde een prijs voor het beste korte verhaal dat de volgende zin in zich had of daarmee begon: 'Het was een kalme zomerse zondag, ergens in Engeland. De champagne was net op ijs gezet, toen ...' Jane en ik hebben enkele van de honderden inzendingen gelezen, die varieerden van bijna onvergeeflijk tot schitterend. Uit literair oogpunt bekeken was misschien nog wel het aardigste van alles de wijze waarop het zinnetje in een totaal niet-passende intrige werd verwerkt. Je voelde aan dat veel van de inzenders een oud verhaal hadden opgevist en dat in model hadden getimmerd (ervan uitgaande dat je een vis kan vertimmeren!). De winnares, een charmante rijpere dame in een sneeuw witte blouse met een cameo-roche in de hals die makkelijk voor Miss Silver of Miss Marple had kunnen worden aangezien, ontving de krat prikwijven ook nog 500 pond. Verder werd ze meteen lid van de exclusieve Veuve Cliquot Club, 'Vrienden van de Weduwe' en mocht ze een nacht met zijn tweeën in het Ritz Hotel doorbrengen. En, daar komt bij, in de Sunday Express van 29 mei stond haar verhaal te lezen. Haar naam luidt *Betty Rowlands* en het verhaal getiteld *The Inheritance*.

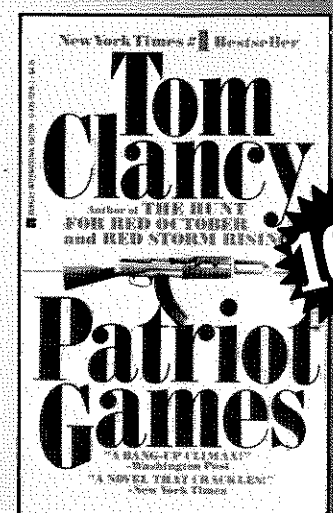
De Cholmondy Rooms van het Hogerhuis hebben een balkon dat uitkijkt over de Thames en de champagne, de aristocratische ambiënce en het gezelschap van vele favoriete misdaadschrijvers, waaronder *Antonia Fraser*, *Ian Stuart*, *Marian Babson*, *Margaret Yorke*, *Catharine Aird*, maakten er een feest van.

Nog eventjes de manchetknopen. Het ontwerp heeft de vorm van een doolhof, die verwijst naar *A perfect Spy*. De ontwerper verzekerde me dat als je maar heel goed keek en nog eens keek, dat het je dan duidelijk zou worden. Ik weet niet hoe het met u is, maar ik had een soortgelijk gevoel over het boek zelf.

Leo Harris

New
in paperback

At all bookstores

'A high pitch of excitement!

Caspar Weinberger

'Startling, disturbing, seductive...
an uncanny knack
for the cunning final twist'

Newsweek

van heinde
van verre
van Itmar

Importeur/Distributeur Amsterdam

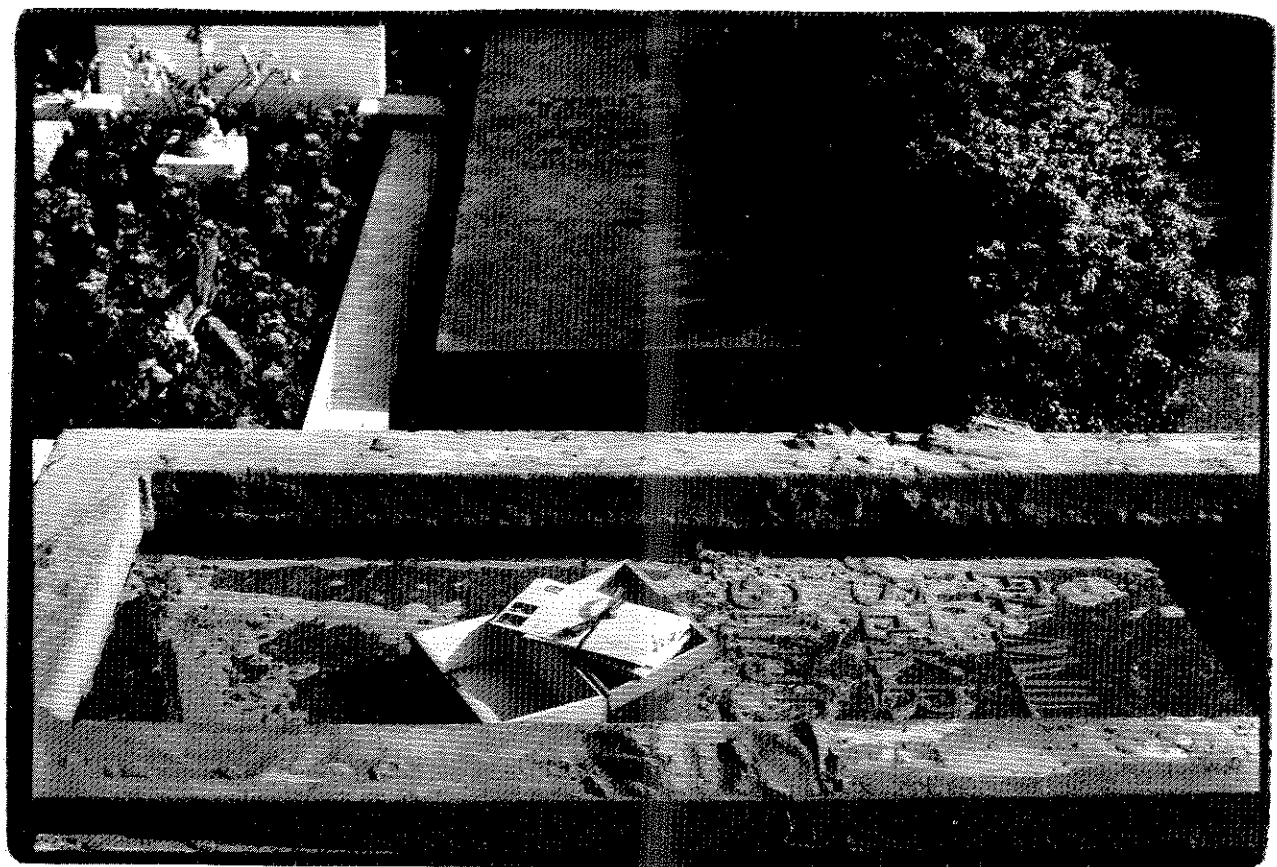

Foto Steve Ramez

Het risico van de uitgever

Kort verhaal door Helen Goudsmit

'Julie vegen wel goed je schoenen, hé,' zei Eiso, Jefs uitgever, toen ze bij zijn auto terugkwamen.

'Echt iets voor mijn ex om met zulk hondeweer begraven te worden,' antwoordde Jef, terwijl hij zijn schoenen over de parkeerplaats schraapte.

'Ho, ho, geen kwaad woord over Rosalie. Vergeet niet dat ze je muze was.'

Jefs vriendin Tineke, probeerde in het hoge gras voor de auto haar pumps schoon te vegen. Het was inderdaad een modderpoel geweest, waarin ze de kist met Jefs eerste vrouw hadden moeten achterlaten. Eiso zat al achter het stuur van zijn dure, sneeuw witte auto. Tineke besloot haar schoenen uit te doen. Het was de eerste keer dat ze de legendarische uitgever ontmoette en ze wilde hem vooral niet ergeren. De laatste jaren liepen Jefs boeken niet zo best meer. 'Stappen jullie nog in?' Eiso riep dit zo luid dat er van verschillende kanten naar hen werd gekeken. Tineke schoof snel op de achterbank. Jef ging voorin naast Eiso zitten.

'Zo, zand erover, ouwe jongen,' zei de uitgever, terwijl hij de motor startte.

'Jezus, ik voel me oud,' Jef zuchtte.

'Welnee,' wierp Eiso tegen, 'het verscheiden van Rosalie betekent alleen dat je een hoofdstuk van je leven voorgoed hebt afgesloten, om eens iets te noemen wat jou aanspreekt.' Eiso knipoogde in zijn spiegel naar Tineke. Tineke glimlachte voorzichtig terug naar de kalende koppen voor haar. Ze waren allebei oud genoeg om haar vader te zijn. Wat ze van Eiso moest denken, wist ze niet precies, ondanks zijn joviale gedrag had hij iets sinisters vond ze. Maar ze had wel vaker zulke vooroordelen en dat was helemaal verkeerd, zei Jef altijd.

'God, wat ben ik blij dat dat klere wijf dood is,' zei Jef, 'ik voel nu pas wat een opluchting dat voor me betekent. Zonder haar kan ik weer schrijven, dat zul je zien.'

'Laat Rosalie nu maar rustig in haar graf liggen,' antwoordde Eiso, 'je hebt veel aan haar te danken. Geen gekanker nu ze dood is, daar ben ik te ouderwets voor opgevoed. Trouwens, ik wil nu graag die brieven van jou aan haar uitgeven. Daar is vast belangstelling voor, een volgend boek heeft daar onherroepelijk profijt van.'

Het sukkelgangetje waarin Eiso zijn wagen over de weg liet gaan, ontlokte getoeter aan een auto achter hen.

'Kalm jongelui,' zei Eiso toen ze driftig gepasseerd werden. 'We komen net van een begrafenis, we zijn in rouw gedompeld.'

'Denk je heus dat die brieven het goed zullen doen?' vroeg Jef.

'Anders zou ik ze niet uitgeven. Kijk, ik ben altijd eerlijk tegen je geweest, je boeken doen de laatste jaren niets meer. Ik geef ze alleen uit omdat ik diep in mijn hart weet dat je talent hebt. Je hebt een stimulans nodig. Die brieven kunnen die stimulans zijn. Het risico is voor de uitgever, natuurlijk.'

Er viel een stilte. Tineke kreeg plotseling een beklemd gevoel bij de gedachte dat Rosalie er niet meer was. Eiso had gelijk dat ze zijn muze was geweest. Hoe kon zij ooit de plaats innemen van iemand aan wie zoveel boeken waren opgedragen? Gelukkig waren er de brieven, het moesten juweeltjes zijn, al hadden maar weinig mensen ze mogen lezen.

'Kom je nog even mee naar binnen?' vroeg Tineke aan Eiso toen ze voor hun flat stilhielden. 'Nou vooruit, even dan maar.' Van Eiso werd gezegd dat hij zo'n druk bezet man was dat je het als

een gunst moest beschouwen wanneer hij met je praatte. Volgens Jef was het al heel bijzonder dat hij die ochtend had vrij gemaakt voor Rosalie's begrafenis. Wel was het zo dat hij Rosalie bijna even lang had gekend als Jef. Bovendien ging er het gerucht dat hij altijd een stille passie voor haar gekoesterd had.

'Geef me alvast die brieven maar mee,' zei Eiso, 'dan kan ik er vast een blik op werpen.'

'Ik heb ze hier niet,' antwoordde Jef.

'Waar zijn ze dan?' Eiso klonk nu zeer geïrriteerd.

'Ik denk dat Rosalie's dochter ze heeft. Ze zei me vanmorgen dat ze alle papieren uitgezocht had.'

'Sara? Bel Sara dan. Als uitgever weet ik één ding van manuscripten en dat is dat ze zijn verdwenen voor je er erg in hebt. Ik neem ze vanmiddag mee en kopieer ze.'

Jef liep naar zijn werkkamer om Sara, de dochter uit het huwelijk met Rosalie te bellen.

Eiso knikte Tineke bemoedigend toe: 'Je zult zien dat deze dag een ommekeer in jullie leven wordt.' Hij liet zijn blik door hun kleine woonkamer vol boekenkasten gaan en vervolgde: 'Over een jaar zijn jullie hier weg, let op mijn woorden.'

Jef verscheen in de deuropening, zijn blik stond waterig zodat Tineke even vreesde dat hij naar de fles had gegrepen. Vol verwachting keken ze hem aan.

'Ze zijn weg,' zei hij, 'Sara heeft ze niet gevonden!'

'Hoe weg?' vroeg Eiso.

'Ze heeft ze meegenomen in haar graf volgens Sara.'

'Hier begrijp ik niets van,' zei Eiso, 'hoe meegenomen in haar graf?'

'In een houten kistje, de verpleegster heeft dat kistje bij Rosalie in de kist gezet. De uitdrukkelijke wens van de overledene. Sara zegt dat die brieven alleen daar kunnen zijn.'

'Ik heb het gezien toen ze opgebaard lag,' zei Tineke, 'er stond een houten doos in de kist. Ik vroeg me al af wat daar in zat. Ik dacht een orgaan of zo.'

'Godverdegodver, Rosalie heeft je wel te pakken, jongen. Daar zal ze zeker een reden voor gehad hebben.' Eiso keek even naar Tineke.

'Het is wraakzucht,' zei Jef, 'ze wist dat ik die brieven na haar dood wilde publiceren. Ik heb nog een nieuw manuscript liggen, Eiso, misschien kan je dat meenemen?'

'Nee, ik moet die brieven hebben. Daar zie ik wat in. Ik kan niet eeuwig doorgaan dat vermoeiende proza van jou uit te geven. Het zijn die brieven of niets, anders ben ik bang dat je een andere uitgever zult moeten zoeken.'

Voor Tineke was het alsof ze Jef, de man die ze zo bewonderd had, van een duizelingwekkend voetstuk zag storten. Hij zag er uit als een aan lager wal geraakte alcoholist terwijl hij de beledigingen van zijn uitgever over zijn kant liet gaan. Plotse-ling wist Tineke dat ze dit niet wilde.

'Het graf is net vanmorgen dichtgegaan. Is er geen instantie waar Jef heen kan gaan en vragen of ze dat kistje er voor hem uithalen?' zei ze.

'Ha, ha, ha,' Eiso lachte honend. 'Wat pathetisch, mag ik asjeblieft mijn brieven terug uit het graf van mijn vrouw. Ik weet namelijk niet meer wat ik schrijven moet.'

'Rosetti wilde toch ook zijn gedichten terug uit het graf van zijn vrouw?'

'In die tijd had dat iets romantisch, wat jij voorstelt is alleen maar zielig.'

Gekwetst staarde Tineke Eiso aan. Wilde hij Jef wel helpen of vond hij het amusant dat Jef zo'n tegenslag had?

'Misschien,' vervolgde Eiso, 'is Jef als grafschener heel geslaagd. Ik zal hem zeker belonen met het uitgeven van zijn brieven.'

Tineke wenste dat Eiso weg zou gaan. Inderdaad pakte hij zijn jas van de bank en liep naar de deur. 'Jef, als je besluit het graf van Rosalie te openen, zal ik je helpen. We zijn tenslotte oude

vrienden.' De deur viel achter hem dicht. Jef en Tineke durfden elkaar niet aan te kijken.

'Als ik het niet alleen hoef te doen...' zei Jef tenslotte.

'Nee, nee,' riep Tineke, haar handen voor haar oren houdend, 'houd erover op, het is walgelijk. Dat heb ik helemaal niet bedoeld.'

Voor Jef nog iets kon zeggen was ze de kamer uitgerend.

Toen Tineke thuis kwam van boodschappen doen, hoorde ze aan het gebrom van Jefs stem dat hij aan de telefoon was. Bij de deur van zijn werkkamer bleef ze staan luisteren. Ze begreep dat hij Eiso aan de telefoon had.

'Maar ik dacht dat je me zou helpen?' hoorde ze Jef zeggen. Tineke klemde haar kaken op elkaar.

'Ja, ik begrijp dat het risico voor een uitgever anders ligt...' Stilte.

'Het is mijn vrouw. Was mijn vrouw. Des te enger voor me om haar op te graven, lijkt me. Dat meen ik serieus.'

Tineke liep door naar de keuken. Er komt niets van in, dacht ze woedend, helemaal niets. Even later kwam Jef de keuken in.

'Ik had net nog even Eiso aan de telefoon.'

'Het gebeurt niet, Jef. Je verzint maar niet brieven of zo. Maar dit is helemaal te gek voor woorden.'

'Het is helemaal niet zo moeilijk als het lijkt. We moeten er natuurlijk voor zorgen dat niemand het te weten komt. Ik zeg gewoon dat ik kopieën van die brieven had.'

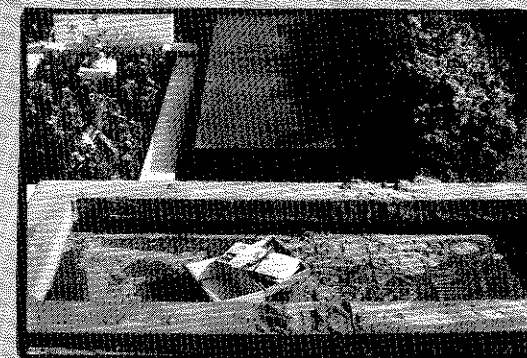
'Daar hebben we het niet over. Jij wil in het holst van de nacht een graf gaan openen, op een pikdonker kerkhof. Een lijk opgraven, besef je wel wat dat is?'

Jef lachte. 'Ik ben niet bang voor spoken en jij toch ook niet? Of denk je dat Rosalie zich op ons zal komen wreken.'

'Is het niet strafbaar? Straks kom je ervoor in de gevangenis.'

Tineke liep de keuken uit. 'Ik wil er niet meer over praten.'

'Er moet toch brood op de plank,' riep Jef haar na.

's Avonds na het eten begon Jef te drinken. Tineke deed of ze het niet merkte en hield haar mond. Halverwege de avond belde Eiso nog een keer. Waarover ze spraken wist Tineke niet, want Jef nam de telefoon aan in zijn werkkamer. Tegen middernacht ging Tineke naar bed. Jef bleef in de kamer zitten en wenste haar grijnzend een 'rustige' nacht toe. In bed kom Tineke horen hoe Jef door de flat heen en weer liep. Hij rommelde in de gangkast. Zocht hij zijn laarzen of de schep? Tegen tweeën hoorde ze hem de deur uitaan. Buiten klonk het geluid van een draaiende motor. Voorzichtig keek Tineke door een spleet in de gordijnen naar buiten. Ze kon een gedeelte van een wit autodak zien. De auto gleed zacht met zijn passagier de straat uit. Tineke trok haar peignoir aan, ze besloot in de woonkamer op Jefs terugkeer te wachten. Er hing een onaangename stilte in de flat. Haar handen waren ijskoud, ze was doordrongen van een akelig voor gevoel.

Tegen de ochtend hield ze het niet langer uit. Ze greep de telefoon en belde Eiso.

'Hallo.'

'Eiso, ben je thuis? Waar is Jef?'

'Je belt me uit bed. Hoe moet ik dat weten?'

'Julie zijn toch samen naar Rosalie's graf?'

'O, nee toch. Ik heb nog zo geprobeerd dat stomme idee uit zijn hoofd te praten.'

'Hij is weg,' Tineke begon te huilen.

'Maak je nou niet bezorgd, hij ligt vast ergens zijn roes uit te slapen.'

Ze hingen op. Tineke bleef op de bank zitten. De resterende uren van de nacht gleden ongemerkt voorbij tot het aanbellen van de politie een nieuwe dag aankondigde. Ze hadden Jef gevonden, hij was dood aangetroffen in het slootje bij de bergaafplaats. Waarschijnlijk was hij te dronken geweest tegen de glibberige kant op te kruipen, nadat hij er in het donker in was gevallen.

'Hij had geen auto bij zich. Kunt u me zeggen hoe laat hij gisteravond van huis is gegaan en weet u hoe hij naar de begraafplaats is gegaan?' vroeg een politie-inspecteur aan Tineke.

'We hebben geen auto,' zei Tineke, 'ik sliep.' Wat voor zin had het de politie van Jef's plan te vertellen? Ze zou zijn nagedachtenis alleen maar besmeuren. Dat had ze goed gezien. In de artikelen over Jef's dood die dagen na het ongeluk werden gepubliceerd werd steeds een romantische link gelegd met het overlijden van zijn 'muze'. Hij was tenslotte daags na haar teraardebestelling dronken van verdriet naar de begraafplaats gegaan om daar noodlottig aan zijn einde te komen.

Thuis merkte Tineke dat de schep uit de gangkast was verdwenen, niemand kwam die haar terugbezorgden, ook de politie niet. Het schoot haar verder nog te binnen dat Eiso in zijn telefoongesprek met haar die nacht had geweten dat Jef dronken was. Ze besloot het voor zich te houden. Als er op de begraafplaats was voorgevallen was zij dacht, zou ze dat snel genoeg moeten merken. Al na enkele dagen werd haar wachten beloond. Eiso belde haar op.

'Je trekt je die berichten in de kranten toch niet aan?' vroeg hij.

'Ik ben alleen maar blij dat niemand weet wat Jef van plan was op dat kerkhof.'

'Zo denk ik er ook over,' antwoordde Eiso, 'ik kom zo naar je toe, ik moet je wat vertellen.'

Toen ze de deur voor hem opende, stond Eiso half verscholen achter een bos witte rozen. Hij overhandigde ze haar met zijn ene hand en stak haar met de andere een envelop toe.

'Voor de weduwe,' zei hij.

Tineke liep met de rozen naar de keuken om ze in het water te zetten en bekeek de envelop. Het was een grote, blanco envelop. Hij voelde aan of er een stevig pak papier in zat. Eiso kwam achter haar aan.

'Er is iets gebeurd dat je het noodlot zou kunnen noemen,' zei hij. 'Vanochtend zaten Jef's brieven aan Rosalie bij de post. Zomaar, zonder afzender.'

Verrast keerde Tineke zich om. 'Zijn dit ze,' vroeg ze en hield de envelop omhoog. 'Wie kan de gestuurd hebben?'

'Weet ik veel. Als uitgever weet ik maar één ding: manuscripten kunnen op de gekste plaatsen opduiken.'

'Het kan de verpleegster zijn geweest.'

'Bijvoorbeeld. Ik ga ze in ieder geval uitgeven. Door de publiciteit rondom Jef's dood heb ik er helemaal vertrouwen in. Misschien dat ik voor jou ook nog een honorarium bedenk.'

'Dat mag ook wel, want ik ben er bekaaid afgekomen,' zei Tineke. 'Ga vast binnen zitten, dan zet ik even thee.'

'Het zijn kopieën,' riep Eiso vanuit de kamer. 'De originelen heb ik vanmorgen meteen vernietigd. We zeggen gewoon dat jij de kopieën tussen Jef's spullen hebt aangetroffen. Dan sluiten we bij voorbaat geklets uit.'

Tineke glimlachte naar haar gast toen ze even later met een dienblad met kopjes binnenkwam.

'Nu ik zo fortuinlijk ben om die kopieën te vinden, wil ik er natuurlijk een hele goede prijs voor hebben. Een bedrag ineens vind ik prima, maar ik moet ook een percentage hebben van dat boek dat jij ervan gaat maken.'

'Een procentageregeling?' zei Eiso ongelovig. 'Dat kreeg Jef niet eens altijd.' Hij keek haar aan. 'Waar is die envelop?'

'Ben je bang dat die brieven weer zoekraken?' zei Tineke. 'We zullen het vast eens worden over dat percentage.' Ze keek hem aan. 'Gebruik je suiker in je thee?'

© Helen Goudsmit

S I G N A L E M E N T

Thrillers & Detectives verschijnt 5 maal per jaar, in januari, maart, juni, september en november. Een jaarabonnement kost f 19,90, over te maken op postbank nr. 5013940 tnv Verzendboekhuis de Thriller, Haarlem. Het abonnement gaat dan met het eerstvolgende nummer in.

Voor België en andere landen kost een abonnement f 28,- i.v.m. extra kosten van verzending. Men kan zich alleen abonneren door overmaking van het abonnementsgeld op postbankrekening nr. 5013940. I.v.m. bankkosten vallen andere betaalwijzen af.

Voorgaande nummers zijn te verkrijgen door overmaking van f 5,50 op postbankrekening nr. 5013940. Sommige nummers zijn nog uitsluitend als fotokopie te krijgen. Geef aan als men dat niet wenst.

Aan dit nummer werkten mee: Marianne Bernard, Hein Capel, Frits Hoorweg, Hans Knechtmans, Rosalie Kommers, Hans Kooijman, Katharina Kouwenhoven, Gert-Jan Thomassen, Wim Voster en Bert Vuijsje.

Eindredactie: Theo Capel
Vormgeving: Steye Raviez
Grafische verzorging: GCA Drukwerk
Zetwerk: Euroset
VD: Importeur Van Ditmar
NL: Importeur Nilsson & Lamm

Alle correspondentie te richten aan: Thrillers & Detectives, Lorentzplein 33, 2012 HJ Haarlem. tel. 023-313680.

BZZTôH

CRIME

ZOJUIST VERSCHENEN

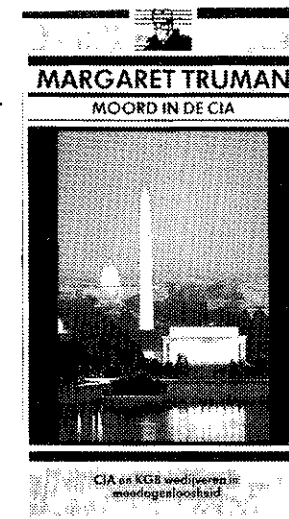
A van
Alibi
Sue
Grafton
f 27,50

Spenser
en de
sneeuw-
man
Robert
Parker
f 24,50

De ont-
snapping
Jim
Thompson
f 19,90

Moord
in de CIA
Margaret
Truman
f 29,50

Eerder verschenen:

Sue Grafton	B van Bedrog	f 24,50
Harry Kemelman	Die vrijdag sliep de rabbi lang	f 19,90
Jane Langton	Duister daglicht	f 24,50
Dick Lichte	Slapende honden	f 29,50
John Lutz	Tropische hitte	f 24,50
Jim Thompson	De geboren moordenaar	f 22,50
Masako Togawa	De ladykiller	f 22,50
Margaret Truman	Moord in het Witte Huis	f 19,90

Dode kapitalisten

Nieuwsbrief van Josh Pachter

Het vierde Internationale Congres van Misdaadschrijvers begon met een avond-ontvangst in de elegante *Celeste Bartos Forum* van de Openbare Bibliotheek van New York op 9 mei. Er waren zo'n 600 schrijvers, literaire agenten, uitgevers, scenarioschrijvers, fans en andere gasten. De meeste deelnemers waren Amerikanen, maar er waren ook talrijke Britten, een dozijn Scandinaviërs, een grote afvaardiging uit Japan en enkele Duitsers, Fransen, Italianen en Zuid Amerikanen. Ik was helaas de enige die nog enigszins voor een Nederlander zou kunnen doorgaan. Met mijn tweejarig dochtertje op sleeptouw was ik toch in staat even veel van de evenementen bij te wonen als in het geval ik in mijn eentje was geweest. Alles waar Rebecca en ik naar toe zijn geweest, was geslaagd – goed georganiseerd, goed bezocht en interessant en 'Becca moet ik zeggen bleek even populair te zijn als de auteurs en zelfs populairder dan de meesten. Hier volgt een handjevol hoogtepunten. Op dinsdagochtend bespraken **Edward D. Hock**, **Georg Baxt**, **Clark Howard** en **Robert Ranard** in een fascinerende forum-discussie onder leiding van de redactrice van Ellery Queen's Mystery Magazine,

Eleanor Sullivan, de stand van zaken in het korte misdaadverhaal. Woensdagavond voeren we met de *Spirit of New York* om het zuidelijke puntje van Manhattan, langs het verlicht vrijheidsbeeld en het immense Wereldhandelsgebouw en genoot ik van het uitzicht, de lekkere hors d'oeuvre en de zeewind en de lange gesprekken met **John en Barbara Lutz**, **Ed en Pat Hoch**, **Joan Hess**, **Ed, Wellen** en nog vele anderen. Donderdagavond liet ik Rebecca bij familie achter en vocht me door het spitsuur verkeer van Long Island naar het Sheraton Centre waar de meeste evenementen plaatsvonden en arriveerde net op tijd voor de uitreiking van de 42ste Edgar Allan Poe-trofee. Tijdens het diner zat ik aan met **Gregory McDonald**, **Bruce en Doris Cassidy**, **Wayne Warga**, **Mary Shura Craig** en de **Hochs** en we hadden een van de beste tafeltjes in de overvolle balzaal, temidden van bijna 1000 gasten. We zaten vlak voor het podium, de Edgar voor de beste roman ging naar de bescheiden en dankbare **Aaron Elkins** voor **OLD BONES**. Elkins die docent was in West-Duitsland voor de Europese afdeling van de Universiteit van Maryland (net als ik nu), versloeg **Peter Lovesey**, **B.M. Gill**, **Charlotte Macleod** en **Linda Barnes**. De aantrekkelijke **Deirdre Laike** kreeg de trofee voor de beste debuutroman voor **DEATH AMONG STRANGERS** en beloofde dat haar volgende boek nog beter zou zijn en mijn vriendin **Sharyn McCrumb** won de trofee voor het beste oorspronkelijke pocketboek met de prachtige titel **BIMBOS OF THE DEAD SUN**. **Harian Ellioson**, een akelig mannetje die weigerde mij de hand te drukken vanwege een denkbeeldige onenigheid uit een lang verleden, won zijn tweede Edgar voor het korte verhaal met **'Soft Monkey'**. De eerste keer was in 1973 met **'The whimper of whipped dogs'**. en, hoewel ik het vervelend vind om te zeggen, hij won verdiend. De beste uit-smijter van de avond kwam van **Richard Hammer**. Toen hij de Edgar voor De Waar gebeurde Misdaad (**CBS Murders**) in ontvangst nam zei hij: 'Misschien moet ik de mensen bedanken die voor dit boek verantwoordelijk zijn, maar ze zitten allemaal in de gevangenis.' De aardigste toespraak hield **Phyllis Whitney** de grootmeester van dit jaar, die er op wees dat ze 85 is en al 70 boeken heeft geschreven en wat betekend dat als ze de volgende 15 jaar twee boeken per jaar kan maken ze op haar 100ste precies 100 boeken zou hebben geschreven.

Vrijdagmiddag was de lunch voor Be-roemde Schrijvers. **Thomas Chastian** was er en **Dorothy Hughes**, **Evan 'McBain' Hunter**, **Peter Lovesey**, **Greg MacDonald**, **Julian Symons**, **Hilary Waugh** en vele, vele anderen. Na een lange vraag-en-antwoord antwoord sessie verkasten we naar de Performing Arts Library in het Lincoln Center voor een uitbundige afscheidsreceptie. Je kon lootjes kopen voor een reisje voor twee met de Orient Expres. Er was een veiling van boeken en manuscripten voor het Literacy Fund en de Robert Fish Memorial Award voor het beste korte verhaal-debuut ging naar **Eric Heideman** voor **'Roger, Mr. Wilkie'** (een vreselijk verhaal dat nooit had mogen worden gepubliceerd, laat staan beloond). Nu de officiële festiviteiten achter de rug waren vertrokken **Joan Hess**, en heel stel Scandina-viers en Rebecca en ik naar **Bogie's Restaurant**, vlak om de hoek bij het kantoort van de MWA, waar we **Bogieburgers** aten en Amstel-import dronken en tot diep in de nacht over misdaadboeken spraken. Zaterdag sleepten we onszelf opnieuw naar **Bogie's** voor een lunch van de Private Eye Writer's of America. Rebecca en ik schoven aan bij **Loren en Carol Estleman**, **Bob en Anna Randisi**, **John en Barbara Lutz** en **Billy en Karen Palmer** (de eigenaren van **Bogie's**, redacteurs van een misdaadreeks voor Paperjacks, organisatoren van moordsweekends en genoemd in minstens 27 misdaadboeken). Net als altijd was het eten, drinken en de conversatie groots en het zakelijke deel werd kort gehouden. **Bod Randisi** van de PWA zei wie er voor de verschillende Shamus-trofeeën was genomineerd die op de Boucheron in San Diego in oktober zullen worden uitgereikt. Als ik meer ruimte had, zou ik nog bladzijden lang verder gaan en vertellen over de forumdiscussies, lunches, diners, filmvoorstellingen en de informele ontmoetingen, maar ik zie **Theo Capel** handenwringend staan te schreeuwen dat ik er eens een eind aan moet maken, dus dat doe ik. De aanwezigen hadden een fantastische conferentie en de thuisblijvers misten nogal wat. Volgende keer en dat zou wel eens in Londen in 1991 kunnen zijn, moet u ook van de partij zijn.

Josh Pachter

In het septembernummer: Terug naar de jaren vijftig met Mickey Spillane

Thrillers & Detectives

Kort Amerikaans

H.R.F. Keating, die als Harry Keating door het leven gaat, bedacht een Indiase inspecteur van politie. Inspecteur Ghote werkt in Bombay, een plaats die veel mensen niet op de blinde kaart kunnen aanwijzen en die Keating de eerste tien jaar dat hij over Ghote schreef ook nooit bezocht en overigens heel India niet. Keating is het overtuigende bewijs dat je ergens niet hoeft te zijn geweest om er toch met succes iets over te kunnen vertellen. Voor zijn eerste boek over Ghote ontving hij meteen van zijn vakbroeders een prijs en zijn lezers deed hij een plezier door van Ghote een seriefiguur te maken.

Titel	Thema	Sex	Geweld	Opvoedende Waarde	Oordeel
Dale Brown <i>Flight of the old dog</i> Berkely, VD, 15,50	Amerikaans super-vleging bindt strijd aan met Russische 'Star War' wapens	Wordt af en toe naar verlangd	Wordt aardig in de hand gehouden	Veel over wapen- en vlieguit technologie	Stimpel verhaal met simpele personages (Hko)
Robert Campbell <i>In La-la land we trust</i> Myst. Press, VD, 13,95	De schaduwzijde van Hollywood	Sex, drugs and rock 'n' roll	'n kop zonder romp	Ga nooit bij de film	Verwarrend (RK)
George Chesbro <i>An affair of sorcerers</i> Dell, VD, 12,75	Mongo (dwerg, karateka, privé-detective) ruimt heksenkring op	Dwerg valt op rijke, rijpe, hooggeleide en bloedmooie vrouwen	Dwerg is voor niets en niemand bang	Dwergen zijn zo taai als hondeteer	Sentimenteel en onwaarschijnlijk, maar ook origineel, geestig en spannend (GJT)
Bernard Cornwell <i>Sharp's enemy</i> Penguin, NL, 11,60	Oorlogsavonturen op het Iberisch Schiereiland in de Franse tijd (1812/1813)	Niet geconstateerd	Vooral in de vorm van oorlogsgeweld	Ook in oorlogstijd zegeviert het goede	Vlot geschreven, historisch verantwoord werkje uit een serie van vier (WV)
Stephen Dobyns <i>Saratoga Snapper</i> Penguin, NL, 13,95	Een oude rot gaat op herhaling	Wordt veel over gepikt	Het Wilde Westen herleeft	Vroeger waren dieven eerlijker	Heel erg leuk (FH)
H.R.F. Keating <i>The body in the billiard room</i> Myst. Press, VD, 14,40	Inspecteur Ghote krijgt rol toebedeeld van Sherlock Holmes en Poirot tegelijk	Valt onder de bejaarde Engelse kolonie weinig van te merken	Lijkt op het eerste gezicht een schotwond	Succes in het golfspel is vooral van het toeval afhankelijk	Ghote is wel een vernakelijk tiepje, net als veel andere figuren in India (KK)
Jane Langton <i>Good and dead</i> Penguin, NL, 16,50	Massasterfte onder Homer Kelly's parochianen	Nooit van gehoord	Gaat meestal geruisloos	Het kwaad straft zichzelf	Zonder spanning (RK)
Margaret Millar <i>Taste of fears</i> Penguin, NL, 14,40	Moord brengt 15 jaar later veel nieuw onheil in gecompliceerde familie	Komt er niet in voor	Iemand wordt met een bijl de hersens ingeslagen	Wordt nooit verlied op de vriendin van je vrouw	Nergens verouderde psychologische thriller uit 1950 (MB)
Scot Turow <i>Presumed innocent</i> Warner, VD, 16,95	Officier van Justitie wordt beschuldigd van moord op ex-geliefde annex collega	Het meest interessant is de verzengende hartstocht van de hoofdfiguur	Een moord, aangevuld met sappig vertelde anedotes over andere gruweldaden	Heb niet teveel vertrouwen in je vriendin, je vrouw, jezelf en collega's	Meeslepende combinatie van whodunit en psychologisch drama (HkG)
Andrew Vachss <i>Streps</i> Pan, VD, 16,55	Voormalig gedetineerde raakt tegen heug en meug in de wereld van kinderporno verzeld	Gewoelvolle romaniek en al dan niet betaalde perverse	Hard en geloofwaardig	In vergelijking met dat van de hoofdperson ziet ons leven eruit als een kasteelroman	Grensverleggende beschrijving van maatschappelijke zelfkant (HkG)

